

K r o n i k a Z w i ą z k o w a P Z K O

Polski Związek Kulturalno-Oświatowy

w Czeskim Cieszynie

=====

R O K 1 9 6 5

Sytuacja polityczno-społeczna

Rok 1965 był przede wszystkim rokiem uroczystych obchodów 20 rocznicy wyzwolenia naszej republiki przez Armię Radziecką spod jarzma hitlerowskiej niewoli. Z tej okazji odbyło się wiele imprez na szczeblu ogólnopanstwowym, jak również w okręgach, powiatach i poszczególnych miejscowościach.

Był to też piąty rok realizacji zadań trzeciego pięcioletniego planu gospodarczego. Niestety, plan ten nie został wykonany we wielu gałęziach gospodarki państwowej i dlatego też ogólny wynik tej pięcioletki nie został osiągnięty, choć starano się powstałe niedociągnięcia nadrobić.

W roku 1965 rozpoczęło się dalsze obniżanie tygodniowego wymiaru godzin pracy, np. od 1.5.1965 gornicy pracowali już tylko 44 godziny tygodniowo i przygotowywano się do obniżenia tego wymiaru do 42 godzin tygodniowo. Od 1 stycznia 1965 weszło w życie nowe ubezpieczenie socjalne rolników i ogólne ubezpieczenie socjalne według nowej ustawy.

Na arenie życia międzynarodowego doszło dnia 19.1. w Warszawie do posiedzenia Komitetu Doradczego 14 państw Układu Warszawskiego, które zakończyło się następnego dnia podpisaniem wspólnego oświadczenia. W dniach od 28 stycznia do 2 lutego 1965 odbyło się w Pradze posiedzenie Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej dla omówienia analizy pracy w poszczególnych państwach, krytyki braków i wytyczenia kierunku dalszej współpracy krajów socjalistycznych. W dniach 25 i 26 czerwca 1965 odbyło się również uroczyste posiedzenie Organizacji Narodów Zjednoczonych z okazji 20 rocznicy uchwalenia "Karty ONZ" z roku 1945. Organizacja ta liczyła wtedy 51 państw członkowskich, po 10 latach istnienia było już tych państw 60, zaś obecnie w roku jubileuszowym dwudziestolecia należy do ONZ już 114 państw. Dnia 27 lipca 1965 wznowiła obrady tzw. Konferencja Komitetu 18 w sprawach rozbrojenia. Właściwie obraduje stale tylko 17 państw, bo Francja z bloku państw kapitalistycznych nie bierze dotąd udziału w obradach. Wykoniona została na mocy uchwały XVI Zgromadzenia Ogólnego ONZ i rozpoczęła swe obrady w ogóle dnia 13 marca 1962 w Pałacu Narodów

w Genewie. I dotąd obraduje bezskutecznie.

Również w zdobywaniu Wszechświata rok 1965 zapisał się chlubnie. Dnia 18 marca wypuszczono w Związku Radzieckim statek kosmiczny "Woschod 2". W czasie jego lotu jeden z kosmonautów /Leonow/ w specjalnym skafandrze wyszedł z kabiny i przez 20 minut przebywał w przestrzeni kosmicznej, połączony ze statkiem elastyczną linką ratowniczą. Wyczyn ten oglądały miliony widzów. Dnia 9 maja 1965 wystrzelono raketę ze stacją automatyczną "Łuna 5", która opadła na Księżyc w rejonie Morza Obłoków. Miękkie lądowanie nie udało się. Następna stacja "Łuna 6" wystrzelona 8 czerwca 1965 na skutek defektu silnika korekcyjnego minęła Księżyc. Następna "Łuna 7" opadła na Księżyc w rejonie Morza Burz dnia 7 października 1965. Miękkie lądowanie również się nie powiodło.

Również Amerykanie nie próżnowali. Dnia 23 marca dwaj astronauty w kabinie statku "Gemini 3" oblecieli trzy razy Ziemię i wodowali na Atlantyku. W czasie lotu dokonali sztucznego zapłodnienia jaj morskiego jęzowca w celu zbadania wpływu stanu nieważkości na rozwój żywych organizmów. Dalsi dwaj astronauty wystartowali dnia 3 czerwca 1965 w kabinie "Gemini 4". Jeden z nich, major White, opuścił kabinę i przebywał 20 minut poza nią. W czasie lotu następnego statku "Gemini 5", który został wystrzelony 21.8.1965, doszło do nieprzewidzianego "koziołkowania" statku, co jednak nie odbiło się ujemnie na locie. Pod koniec roku doszło do bliźniaczego lotu dwu statków "Gemini 6" i "Gemini 7", które leciały w pewnym okresie tuż obok siebie, w odległości zaledwie 1,5 m. Astronauci widzieli się więc bardzo dobrze, fotografowali się itd. Statek "Gemini 6" startował 4.12.1965 a wodował po 330 godzinach lotu i 206 okrążeniach Ziemi. Statek "Gemini 7" startował dnia 15.12.1965.

Drogę do dalszych planet odbywały: "Mariner 4" wystrzelony dnia 28.11.1964, który dostał się 7.7.1965 do pola grawitacyjnego planety Mars i przekazał na Ziemię serię zdjęć świadczących o tym, że nie ma tam życia ani tzw. "kanałów" widocznych przez teleskopy; sonda kosmiczna "Wenus 2" wystrzelona przez Związek Radziecki w stronę planety Wenus.

Ciekawym zjawiskiem astronomicznym było pojawienie się dnia 21 września 1965 /data wykrycia przez dwu japońskich astronomów/ nowej komety Seki-Ikeya. Zbliżyła się ona dnia 21 października do krawędzi dysku słonecznego tak blisko, że uczeni obawiali się jej zaniku. Minęła jednak Słońce w odległości około pół miliona km licząc od środka tarczy słonecznej, to znaczy przeleciała przez jego wewnętrzną koronę. Miała warkocz ciągnący się około 24 miliony km. Dnia 26 października 1965 wynurzyła się z drugiej strony tarczy słonecznej, aby pomknąć w kierunku, skąd przyleciała. Pojawi się ona w pobliżu Słońca dopiero za tysiąc lat. Kometa Ikeya-Seki była pierwszą kometą na naszym niebie od roku 1910, kiedy to oglądano u nas słynną kometę Halleya, która pojawi się znowu w latach 1985-1986.

Z ważniejszych wydarzeń dotyczących bezpośrednio naszego terenu wymienić należy chyba takie: W dniu 30 marca 1965 odjechał do Polski dotychczasowy konsul PRL w Ostrawie inż. Krzysztof Nowak a jego funkcję objął mgr Jan Korczyński, dotychczasowy kierownik komitetu Wojewódzkiego PZPR w Katowicach. Pod koniec czerwca doszło do poważnej powodzi w powiatach Komarno i Dunajska Streda, gdzie na skutek przerwania wałów ochronnych Dunaj zalał ponad 400 km² powierzchni. Również z naszego terenu zakłady pracy i ludność pospieszyli z pomocą w postaci pieniędzy, karmy dla bydła, lekarstw, materiałów budowlanych itp.

W dniu 31 grudnia 1965 upłynęło pełnych 10 lat od pierwszej telewizyjnej audycji z Ostrawy. Ten pierwszy program śledziło zaledwie kilka tysięcy widzów, skupionych przy kilkudziesięciu telewizorach. Obecnie w okręgu połnocnomorawskim jest 300 000 / w powiecie karwskim/49.000/ telewizorów, czyli jeden przypada na okrągło 2 rodziny. W ciągu 10 lat telewizja ostrawska nadała ponad 2.000 programów.

Warto chyba jeszcze zaznaczyć, że od 11 października 1965 zaczął jeździć nowoczesny pociąg elektryczny nowego typu tzw. "pantograf", czyli zestaw wagonów zupełnie zautomatyzowany, rozwijający z miejsca dużą szybkość. Był wystawiany po raz pierwszy na Targach Berneńskich w tym roku a po ich zakończeniu dostał się na trasę Cz. Cieszyn - Ostrawa-Poruba /dawny Swinów/. Dnia 13 listopada 1965 otwarto uroczystie w Karwinie VI nowoczesne szerokokranowe kino "Sputnik" posiadające 536 miejsc, a którego budowa kosztowała 3,5 miliona Kčs.

Z j a z d y i k o n f e r e n c j e

IX Z j a z d P Z K O

IX Zjazd PZKO odbył się w niedzielę dnia 4.4.1965. Zjazd zagaik chórmęski "Hasko" z Orłowej /dyryg. Brunon Rygiel/ oraz Henryk Jasiczek, witając delegatów oraz biorących udział w Zjeździe gości jak: Jaroslava Kozla /sekretarza KO KPC w Ostrawie/, Emericha Misteckiego /przewodniczącego Komisji Szkolnictwa i Kultury ORN w Ostrawie/, J. Žinčika /sekretarza KO FN/, wicekonsula PRL w Ostrawie Kazimierza Janiszewskiego, tow. Pošustę /pracownika III wydziału KO KPC/, Z. Svobodową /sekretarza KP KPC Frydek-Mistek/, V. Srokę /sekretarza KP KPC Karwina/ i dalszych.

Referat sprawozdawczo-programowy wygłosił wiceprzewodniczący ZG Jan Rušnok, po czym rozwinęła się dyskusja, w której wzięli również udział goście. W czasie tej dyskusji przyjęto uroczystie 20-tyśięcznego członka PZKO. Była nim Halina Foltyn z Orłowej.

Zjazd przyjął nowy statut związkowy, podjął uchwałę zjazdową wytyczającą dalszy kierunek pracy Związku i wybrał nowy 64-osobowy Zarząd Główny oraz Komisję Rewizyjną.

Do uczestników zjazdu adresowany był również list ministra szkolnictwa i kultury, który został na Zjeździe odczytany. Brzmiał on:

"Szanowni towarzysze!

Pozwólcie, bym w moim imieniu oraz w imieniu Ministerstwa Szkolnictwa i Kultury przekazał Wam pozdrowienia z okazji Waszego Zjazdu.

Wasz IX Zjazd ma specjalne znaczenie, przebiega bowiem w okresie, kiedy przygotowujemy się do uroczystości 20 rocznicy Wyzwolenia i wspólnej pracy narodów i narodowości naszej Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej.

Z tej okazji przyjmijcie, Szanowni Towarzysze, moje zapewnienie, że wysoko oceniam Waszą bogatą i na szeroką skalę zakrojoną działalność. Na specjalną uwagę zasługuje aktywność Waszych zespołów ludowej twórczości artystycznej oraz działalność prelekcyjna. Wycieczki krajoznawcze pozwalają Waszym członkom zapoznać się bliżej z życiem i pracą ludu Czechosłowacji, tysiące zaś godzin brygadniczych, które przepracowali Wasi członkowie w ramach akcji upiększania miast i w-si, są dowodem właściwego ustosunkowania się Waszych członków do rozwoju społeczeństwa socjalistycznego.

Jestem przekonany, że i nadal kroczyć będziecie tą drogą, która prowadzić będzie do wzbogacenia życia ludzi pracy narodowości polskiej przy równoczesnym umacnianiu braterskich stosunków pomiędzy ludźmi pracy narodowości czeskiej i polskiej w duchu patriotyzmu socjalistycznego i proletariackiego internacjonalizmu.

Za całą Waszą działalność wyrażam Wam, Szanowni Towarzysze, serdeczne podziękowanie i życzę PZKO dużo powodzenia w dalszej jego chlubnej pracy.

Z pozdrowieniem

Čestmír Čísař
minister
szkolnictwa i kultury /1/

Skład władz naczelnych Związku

Zarząd Główny

Tadeusz Berger - Orłowa,
Wanda Cejnar - Cz. Cieszyn,
Ludwik Cienciała, Trzyniec,
Paweł Cieślak - Trzyniec VI,
Kazimierz Ferfecki - Cz. Cieszyn,
inż. Bronisław Firla, Sucha Górna,
Lucja Franek - Cz. Cieszyn,
dr Janusz Gaudyn - Trzyniec VI,
Henryk Masiczek - Cz. Cieszyn,
Alfred Kocur - Rychwałd,
Jan Kowala - Cz. Cieszyn,
Adolf Kubeczka - Orłowa,
Alojzy Kudziełka - Lutynia Górna,

Władysław Kwaśnica - Skrzeczon,
Paweł Łaboj - Trzyniec V,
Alojzy Mańka - Trzyniec VI,
Eryk Monczka - Karwina VI,
Elżbieta Ociskowa - Łąki nad Olzą,
dr Władysław Pasz - Lutynia Dolna,
Rudolf Popiołek - Szumbark,
Wanda Pribula - Łąki nad Olzą,
Jan Pyszko - Nawsie,
Gustaw Sajdok - Wędrynia,
Ewa Sikora - Nawsie-Jasienie,
dr Tadeusz Siwek - Rychwałd,
Józef Stebel - Cierlicko Dolne,
Emil Śliwka - Trzyniec VI,
Józef Szeliga - Cierlicko Górne,
Franciszek Szopa - Hawierzów,
Bruno Wacławczyk - Trzyniec,
Józef Wantuła - Bystrzyca,
Józef Wierzgon - Karwina VI,
Helena Zoniowa - Łąki nad Olzą,
Józef Bugdol - Skrzeczon,
Tadeusz Chrzaszcz - Stonawa,
Anna Cieślak - Nydek,
Bolesław Duława - Stonawa,
Eugeniusz Fierla - Orłowa II,
inż. Józef Foltyn - Karwina II,
Teofil Gattnar - Karwina VI,
Jan Janiczek - Nawsie,
Józef Kaszper - Wędrynia,
Jan Kotas - Cz. Cieszyn,
Konstanty Krzystek - Skrzeczon,
Eryk Kubeczka - Pudłów,
Ludwik Kula - Stanisławice,
Bronisław Liberda - Trzyniec I,
dr Józef Macura - Cz. Cieszyn,
Franciszek Michalik - Cz. Cieszyn,
Władysław Niedoba - Nawsie,
Władysław Palowski - Nowy Bogumin,
Franciszek Podeszfa - Szonychel,
Jan Pribula - Stonawa,
Jan Pszczółka - Cz. Cieszyn,
Jan Rusnok - Cz. Cieszyn,
Władysław Sikora - Hawierzów,
Władysław Stalmach - Karwina VI,
Eugeniusz Suchanek - Cz. Cieszyn,
Helena Śliwka - Trzyniec VI,
Henryk Szmeja - Nowy Bogumin,
Tadeusz Tesarczyk - Cz. Cieszyn,
Gustaw Wacławik - Cz. Cieszyn - Sibica
Bruno Waszek - Olbrachcice,
Władysław Wróbel - Orłowa.

Komisja Rewizyjna

Karol Gąsior - Karwina I,
Paweł Josiek - Cz. Cieszyn,
Leopold Kołorz - Będowice,
Józef Omyła - Ropica,
dr Wilhelm Godula - Sucha Górna,
Józef Kazik - Stonawa,
Emil Kubeczka - Karwina VI.

Praca Zarządu Głównego

Zebrań plenarnych i ważniejsze zebrania prezydialne

W okresie pozjazdowym odbyły się te zebrania w dniach:

13 kwietnia 1965 - zebranie plenarne - konstytuujące
Obecni byli przedstawiciele KO KPC w Ostrawie tow. Pośusta i KO FN tow. Zinčík. Ocenę Zjazdu przeprowadził Jan Rusnok. Plenum zgodziło się z pozytywną oceną Zjazdu. Wszystkie podstawowe materiały zjazdowe, referat sprawozdawczo-programowy oraz co najmniej 80 % dyskusji szło po linii zgodnej z założeniami Zjazdu. Plenum wyraziło zarazem swój sprzeciw wobec niesłusznych, błędnych tez, głównie w wystąpieniu Bolesława Ulmana z Koła PZKO Trzynieć-Osiedle oraz wobec wprowadzenia poprawki do statutu związkowego. Uchwała do tego punktu obrad przeszła znaczną większością głosów, tylko 2 członkowie wstrzymali się od głosowania /Paweł Cieślak i Alojzy Manka/.

Na tym zebraniu ZG PZKO ukonstytuował się następująco:

Przewodniczący:

Eugeniusz SUCHANEK

Wiceprzewodniczący:

Henryk SZMEJA

Adolf KUBECZKA

Sekretarz:

Konstanty KRZYSZEK

Członkowie prezydium: Tadeusz CHRZĄSZCZ, Henryk JASICZEK, dr Józef MACURA, Jan PRIBULA, Jan RUSNOK, Władysław SIKORA, dr Tadeusz SIWEK, Władysław STALMACH, Emil ŚLIWKA, Tadeusz TESARCZYK, Bruno WACŁAWCZYK, Józef WANTUŁA.

Wybrani zostali jednomyślnie.

/3/

27 kwietnia 1965 - zebranie prezydialne w obecności
zaproszonych gości: za KO KPC Ostrawa tow. Pośusta, za Koło PZKO Trzynieć-Osiedle Ulman i Raszka, członków Plenum ZG PZKO z koła PZKO Trzynieć-Osiedle Pawła Cieślaka, dra Janusza Gaudyna i Alojzego Manki. Przy omawianiu problemu przyczynku dyskusyjnego przedstawiciela Koła Trzynieć-Osiedle na IX Zjeździe było łącznie 46 wypowiedzi dyskusyjnych. W wyniku przedstawicieli Koła Trzynieć-Osiedle zrewidowali swe poglądy i oświadczyli, że nie krytykowali zasady generalnej Partii, jak wynikało z przyczynku dyskusyjnego, ale chcieli tylko wskazać na niedociągnięcia w realizowaniu tej polityki. Całą problematykę polityki narodowosociowej Partii i wyniki dyskusji wyjaśni delegacja Plenum ZG na zebraniu zarząadowym i członkowskim w Kole Trzynieć-Osiedle.

Ustalono zarazem skład komisji akcji "20 świetlic na 20-lecie PZKO": inż. Bronisław Firla, Kazimierz Ferfecki, dr Wilhelm Godula, Emilia Heczko /księgowa aparatu ZG/, Paweł Josiek, Konstanty Krzyszek, inż. J. Mrozek, Józef Omyka, Rudolf Popiołek, inż. J. Szlauer, Brunon Wacławczyk, Władysław Wróbel.

Prezydium zatwierdziło, aby na Festiwal Śpiewactwa do Poznania wyjechały chóry: "Halka" Stonawa, "Hasło" Orłowa, "Harmonia" Łazy, Chór Nauczycieli Polskich. /4/

18 maja - zebranie plenarne: Plenum ZG zatwierdziło protokoł z zebrania konstytuującego z dnia 13.4.1965 z poprawką w punkcie 2/d. Uchwała ma brzmieć: Równocześnie wyraża Plenum swój sprzeciw wobec wszystkich nie-słusznych błędnych tez w wystąpieniu tow. Ulmana. Poprawka do statutu Związku na Zjeździe została podjęta sprzecznie z postanowieniami statutu /jak starego, tak i nowego/, za wnioskiem powinno było głosować 2/3 delegatów.

Podano do wiadomości wyniki współzawodnictwa Kół w pionie aktywności oraz w pionie czynu społecznego za IV kwartał oraz końcowe wyniki współzawodnictwa za rok 1964-65. Plenum zaakceptowało wnioski Komisji dla oceny współzawodnictwa dotyczące przyznania tytułów "Wzorowe Koło PZKO", jak również rozdzielenie nagród rzeczowych zwycięskim Kołom, co przedstawia się następująco:

W pionie aktywności:

- Grupa I: 1. Sucha Górna - tytuł "Wzorowe Koło", komplet płyt "Straszny dwór";
2. Wędrynia - drugi raz tytuł "Wzorowe Koło", komplet płyt "Straszny dwór";
3. Skrzeczon - tytuł "Wzorowe Koło", szachy i 3 płyty zesp. "Śląsk";
4. Stonawa - tytuł "Wzorowe Koło", szachy i 3 płyty zesp. "Śląsk";
5. Orłowa I - /bez tytułu i nagród rzeczowych/.
- II: 1. Lętynia Dolna, tytuł "Wzorowe Koło", komplet płyt "Halka";
2. Cz.Cieszyn-Sibica - drugi raz "Wzorowe Koło", komplet płyt "Straszny dwór";
3. Nydek - tytuł "Wzorowe Koło", szachy i 3 płyty zesp. "Śląsk";
4. Nawsie - /bez tytułu i nagród rzeczowych/
5. Trzyniec I - /bez tytułu i nagród rzecz./
- III: 1. Cierlicko Dolne - tytuł "Wzorowe Koło", komplet płyt "Halka";
2. Karwina V-Stare Miasto - tytuł "Wzorowe Koło", szachy i 3 płyty zesp. "Śląsk";
3. Kocobędz I - drugi raz "Wzorowe Koło", komplet płyt "Halka";
4. Trzyniec-Łyżbice - /bez tytułu i nagród rz./;
5. Karwina II-Solca - /bez tytułu i nagród rz./.
- IV: 1. Kocobędz II - drugi raz "Wzorowe Koło", komplet płyt "Halka";
2. Ngwsie-Jasienie - tytuł "Wzorowe Koło", szachy i 3 płyty "Śląska";
3. Bukowiec - /bez tytułu i nagrody rzeczowej/;
4. Ostrawa - /bez tytułu i nagrody rzeczowej/;
5. Zabłocie - /bez tytułu i nagrody rzeczowej/.

W pionie czynu społecznego:

W pionie czynu społecznego zwycięskim Kołom wręczyć postanowiono po 2 płyty gramofonowe za zajęcie pierwszego miejsca w każdej grupie w poszczególnych kwartałach współzawodnictwa a zatem:

I kwartał : grupa I - Stonawa, II - Dąbrowa, III - Cierlicko Górne, IV- Kocobędz II.

- II kwartał : grupa I - Wędrynia, II - Lutynia Dolna,
III - Cierlicko Górne, IV - Wierzniowice.
- III kwartał: grupa I - Stonawa, II - Karwina IV-Raj,
III - Marklowice Dolne, IV - Grodziszczyce.
- IV kwartał : grupa I - Stonawa, II - Ropica, III - Karwina V-Stare Miasto, IV - Ligotka Kameralna.

Po całorocznej ocenie za największą ilość odpracowanych godzin w czynnie społecznym przyznało Plenum następujące nagrody:

- grupa I : Stonawa - stół ping-pongowy,
grupa II : Karwina IV-Raj - stół ping-pongowy,
grupa III : Szonychel - 30 m materiału dekoracyjnego /lub 500 Kłos/,
grupa IV : Wierzniowice - stół ping-pongowy /lub 500Kłos/.

W dalszym ciągu obrad podzielono członków Plenum w celu rozpracowania uchwały zjazdowej na następujące grupy:

- I grupa dla omawiania tematyki: praca polityczno organizacyjna, miejskie i obwodowe komitety PZKO;
II grupa - dla omawiania: pracy twórczej, SLA, Zwrotu;
III grupa - dla omawiania problemów pracy oświatowo wychowawczej, czytelnictwa;
IV grupa - dla omawiania spraw działalności kulturalnej, zespołów ZG i "Bajki";
V grupa - dla omówienia regulaminu wewnętrznego-organizacyjnego ZG PZKO.

Po dwu godzinach pracy w grupach kierownicy tych grup podali pod ogólne obrady plenum wysuwane wnioski. Plenum zatwierdziło ramowy plan pracy na lata 1965-67, jak również regulamin wewnątrzno-organizacyjny.

Rezygnacja Alojzego Manki z członkostwa w Plenum została uchwalona 22 głosami przy 16 wstrzymujących się od głosowania. /5/

1 czerwca 1965 - zebranie prezydyjne: Wręczono nagrody zwycięskim Kołom PZKO w całorocznym współzawodnictwie w postaci plakiety, "Wznowe Koło" wraz z nagrodami rzeczowymi. Zostały również wręczone nagrody pieniężne Kołom, które w konkursie dekoracji gablotek z okazji 20-lecia CSRS zdobyły czołowe miejsca.

Rozwiązano dotychczasowy 11-osobowy sekretariat i wprowadzono sekretariat 3-osobowy w składzie: Eugeniusz Suchanek - przewodniczący ZG, Henryk Szmeja - wiceprzewodniczący ZG i Konstanty Krzystek - sekretarz ZG PZKO. /6/

29 czerwca 1965 - zebranie plenarne: Prowadził wiceprzewodniczący Henryk Szmeja. Omawiano akcję budowy "20 świetlic na 20-lecie PZKO", realizację planu pracy za I kwartał 1965 oraz plan pracy na II i III kwartał roku 1965 i drobne sprawy organizacyjne. /7/

13 lipca 1965 - zebranie prezydyjne: Uchwalono w związku z 15 rocznicą Radia Ostrawskiego wręczyć przedstawicielowi radia - polskiej rozgłośni - związkową srebrną odznakę "Za zasługi". Uchwała przeszła większością głosów przy dwu członkach wstrzymujących się od głosowania. /8/

21 września 1965 - zebranie plenarne: Omawiając dotychczasowe formy pracy organów związkowych oraz aparatu ZG i związane z tym metody planowania i sprawozdawczości związkowej Plenum postanowiło zmienić dotychczasową strukturę aparatu związkowego. W aparacie związkowym zostały wytworzone 4 działy pracy:

wydział dla spraw kultury,
wydział dla spraw oświaty,
wydział dla spraw organizacyjno-gospodarczych,
redakcja "Zwrotu".

Zarazem plenum mianowało kierowników wymienionych działów aparatu a to:

Konstanty KRZYTEK - wydział kulturalny,
Bruno WACŁAWCZYK - wydział oświatowy,
Henryk SZMEJA - wydział organizacyjno-gospodarczy,
Jan RUSNOK - redaktor naczelny "Zwrotu" i kierownik SLA.

Sekretariat aparatu ZG tworzyli: Eugeniusz Suchanek, Henryk Szmeja, Konstanty Krzystek, Bruno Wacławczyk i Jan Rusnok.

Poza tymi zmianami Plenum zaakceptowało ramowy plan obchodów 20-lecia założenia Związku. Następnie omawiano problematykę pracy Koł, które nie posiadają stałych zespołów przy obecności przedstawicieli 5 takich koł. Plenum zaakceptowało również realizację planu pracy za II kwartał 1965 oraz plan pracy na IV kwartał 1965. Postanowiono wprowadzić od 1. 1. 1966 planowanie półroczne. /9/

16 listopada 1965 - zebranie plenarne: Jako gość obecna była przedstawicielka Ministerstwa Szkolnictwa i Kultury z Pragi tow. Bacíková. Głównym punktem obrad było omawianie problemu młodzieży w Związku /jest określono 40 % młodych członków/ a także problematykę "Zwrotu". Poza tym omówiono i zaakceptowano realizację planu pracy za III kwartał i plan pracy na I półrocze 1966, a także kilka spraw budżetowych i organizacyjnych, jak dalsze dotacje dla Koł w akcji "20 swietlic na 20-lecie PZKO", delegację ZG PZKO na Dzień Nauczyciela do Raciborza w składzie: Jan Pribula, Alfred Kocur i Gustaw Sajdok, - oraz dalsze. /10/

Imprezy publiczne

Bal Reprezentacyjny ZG PZKO

Tegoroczny reprezentacyjny Bal ZG PZKO odbył się dnia 5 lutego 1965 we wszystkich lokalach hotelu "Piast". Dobra orkiestra i miły nastrój spowodowały, że bawiono się wysmienicie do późnych godzin.

"Spotkanie o 17,35"

Była to impreza poświęcona młodzieży a odbyła się w piątek dnia 2 kwietnia 1965 w sali hotelu "Piast" w Czeskim Cieszynie. Było naprawdę przyjemnie, wesoło, "młodo", bo i wykonawcy rekrutowali się z młodszego pokolenia. Program artystyczny wykonali: zespół Polskiej Ogólnokształcącej Szkoły Średniej z Czeskiego Cieszyna, taki sam z Orłowej II-Łazów, gościnny zespół z Ostnawy-Poruby, Wesoła siódemka, Smoczek, Bałbinki, konferansjer Marian Kwiatkowski, orkiestry /również orkiestra Zbigniewa Brzuski/. W programie były wiersze, konkursy, wywiady prasowe itd.

Impreza była naprawdę bardzo udana.

/11/

Wiosenna parada tańca

Dnia 31 maja 1965 odbyła się w sali Domu Kultury w Czeskim Cieszynie impreza pod nazwą "Wiosenna parada tańca" z udziałem zespołów: zespołu rytmiki i tańca ZG PZKO, zespołu rytmiki i tańca Jednolitego Ośrodka Kulturalnego Sucha Górna, zespołu tanecznego "Olza", zespołu tanecznego PZKO Sucha Górna, zespołu tanecznego ogólnokształcącej szkoły średniej z Cz. Cieszyna, zespołu Domu Pioniera i Młodzieży z Czeskiego Cieszyna oraz zwycięzców konkursu recytacji I i II kategorii.

/12/

Przegląd małych zespołów i solistów

Impreza ta odbyła się dnia 6 czerwca 1965 w Domu Kultury w Karwinie VI-Nowym Mieście. Udział wzięły zespoły: Wesoła Siódemka z Karwiny VI, "Melodia" z Suchej Górnej, "Gama" z Suchej Górnej, "Podlotki" z Nawisia-Asienia, kwartet męski z Boconowic, orkiestry gitarowe z Hawierzowa, Karwiny VI i Wędryni, soliści - Krystyna Sikora, Marta Polwarczna, Sylwia Bernacik. Występy oceniało jury w składzie: mgr Bruno Rygiel, Edward Kaim i Zbigniew Brzuska. Rewię wzbogaciły występy zespołu rytmiki przy JOK w Suchej Górnej pod kierownictwem Heleny Wojnar. Pokazy solowe wykonały Bajgerowna i Zyderowna z Suchej Górnej. Szkoda, że do przeglądu nie stanęły dalsze małe zespoły.

/13/

Wieczór pieśni w Łazach

W sobotę dnia 26 czerwca 1965 odbył się w Domu Kultury kopalni A. Zápotocký w Orłowej I-Łazach "Wieczór pieśni" w wykonaniu chorów wyjeżdżających na festiwal.

do Poznania. Była to jakby generalna próba przed tym występem i pokazowym koncertem w Poznaniu. Imprezę zagaił wiceprzewodniczący ZG PZKO Adolf Kubeczka, konferansjerem był dr Józef Macura. Chóry wykonały utwory naszych kompozytorów jak Paweł Kaleta, Eugeniusz Fierla, Karol Wronka, Józef Firla, jak również kompozytorów polskich jak Walewskiego, Maszynskiego, Maćkowiaka, Twardzika, Wiechowicza, Szeligowskiego, Kołaczковского, Rutkiewicza, Serockiego, Świdra, anonima z XVI wieku oraz obcych jak Marenzio Luca, Orlando di Lasso. Na zakończenie połączone chóry tzn. męski, żeński i mieszany "Hutnika" z Trzyna /dyryg. Karol Wronka/, żeński "Halka" Stonawa /dyryg. Józef Firla/, Chór Nauczycieli Polskich /dyryg. Emanuel Guziur i Eugeniusz Fierla/, chór mieszany "Harmonia" Orłowa-Łazy /dyryg. Eug. Fierla/, chór męski Orłowa /dyryg. Brunon Rygiel/ wykonały utwór "Bijatyka" Pawła Kalety.

Koncert był dobrze wykonany, świadczył o tym, że nasze chóry sumiennie przygotowały się do festiwalowego koncertu w Poznaniu. /14/

Festiwal w Poznaniu

Centralne uroczystości Festiwalu "O laur XX-lecia PRL" odbywały się w Poznaniu w dniach od 3 do 4 lipca 1965. Był to przegląd zwycięskich chorów w eliminacjach wojewodzkich, bez specjalnego konkursu. Nasze chóry /patrz wyżej/ wyjechały dnia 2 lipca 1965. Kierowniczką wyjazdu była Helena Zoniowa. Powrót nastąpił w dniu 5 lipca.

W sobotę dnia 3 lipca 1965 wysłuchali nasi chorzyści wspaniałego ogólnopolskiego koncertu chorów, w którym wystąpiło 18 zespołów jak: chór żeński "Akord" z Krakowa, Stowarzyszenie Śpiewacze z Konstantynowa Łódzkiego, chór męski "Echo" z Łazisk Górnych, chór męski "Hejnał" z Mysłowic-Janowa Miejskiego, chór męski "Pochodnia" z Częstochowy, chór męski Społdzielni Transportowej "Hejnał" z Krakowa, chór mieszany Katowickich Kolejarzy, "Echo" z Lublina, chór męski z Siemianowic, chór mieszany przy Filharmonii Wrocławskiej, "Echo" z Gdyni, "Lutnia" z Bydgoszczy, "Harfa" z Warszawy, chór Akademii Medycznej z Gdańska, chór męski "Hejnał" kopalni Wujek z Katowic - Piotrowic. Koncert ten odbył się w auli Uniwersytetu Mickiewicza.

Występ naszych chorów odbył się w ostatnim dniu Festiwalu, w niedzielę dnia 4 lipca 1965 w tej samej auli wieczorem, przy szczelnie wypełnionej sali /ponad tysiąc miejsc/. Byli również oficjalni przedstawiciele: Ministerstwa Kultury, Zarządu Głównego Zjednoczenia Zespołów Choralnych, rektor poznańskiej Wyższej Szkoły Muzycznej doc. Maćkowiak, wielu wybitnych dyrygentów. Koncert chorów polskich z Czechosłowacji /tak zapowiadały afisze/ po oficjalnym powitaniu zespołów przez gospodarzy, rozpoczął dr Józef Macura zapoznając słuchaczy z historią polskiego śpiewactwa na Śląsku Cieszyńskim. A potem popisowały się poszczególne chóry, zbierając obfite oklaski, kwiaty i wyrazy uznania. Publiczność poznańska przyjęła występ naszych chorów bardzo gorąco i wysoko oceniła poziom wykonania, jak i cały dorobek. Po przemówieniach

i wręczeniu upominków z sali zabrzmiało tradycyjne serdeczne "Sto lat..." dla naszych śpiewaków.

W Festiwalu brała udział jako członek Chóru Nauczycieli Polskich górnosuska "Melodia" a indywidualne odznaczenie - srebrną odznakę Zjednoczenia Polskich Zespołów Śpiewaczych otrzymała między innymi kierowniczka artystyczna "Melodii" ob. Marta Bury.

Wydelegowane do Poznania chóry dobrze więc reprezentowały nasze śpiewactwo. /15/

Festyn Górski w Koszarzyskach

Odbył się on w niedzielę dnia 11 lipca 1965. Jego głównym organizatorem był ZG PZKO, sprawy aprowizacji i atrakcji załatwiała Rada Zakładowa ROH przy ZG PZKO. Jak zawsze przed południem odbył się turniej siatkówki, zaś po południu program artystyczny, który prowadziła Maria Godulanka. Pomimo niepewnej pogody zebrało się sporo wycieczkowiczów, którzy oklaskiwali wykonawców programu. A byli nimi: "Babinki" z Nawisia-Jasienia, solista Piotr Dostał, uszczuplony zespół "Gorol", trio taneczne /Janka Matloch, Wład. Biłko i Janina Buzek/, młoda tancerka Janina Zyder z Suchoj Górnej /odtńczyła "Nokturn Des-dur Chopina i parodię na temat popularnego "Starzyka" z repertuaru zespołu "Śląsk"/. Grała orkiestra "Showers rytms" - hawierzowskiego Koła PZKO. Część po-południową zagajają w imieniu ZG PZKO Jan Rusnok. Impreza miała charakter czysto młodzieżowy. /16/

Zagajenie Miesiąca Oświaty, Książki i Prasy

Na zagajenie tegorodzinnego MOKP urządził ZG PZKO w teatrze czeskokieszyńskim galowe przedstawienie sztuki Juliusza Słowackiego pt. "Kordian" w dniu 25.9.1965. Sztukę wystawił zespół Sceny Polskiej. Przemówienie okolicznościowe wygłosił w imieniu ZG PZKO Tadeusz Chrzęszcz. Po przedstawieniu odbyła się przyjacielska pogadanka przedstawicieli ZG PZKO z aktorami Sceny Polskiej w klubie teatru. /17/

"Poznań" w Trzynie

Pod tym tytułem odbyła się w niedzielę dnia 21 listopada 1965 w sali Domu Ludowego w Trzynie impreza, zorganizowana przez zespół "Hutnik" oraz Koło PZKO w Trzynie I. Był to koncert laureatów Festiwalu Chórów Polskich w Poznaniu "O laur XX-lecia PRL". Program wykonały więc wszystkie trzy zespoły chórowe "Hutnika" /męski, żeński i mieszany/, Chór Nauczycieli Polskich, chór żeński "Hal-ka" ze Stonawy, chór mieszany "Harmonia" z Orłowej-Lazów, chór męski "Hasło" z Orłowej. Program koncertu był bardzo serdecznie przyjęty przez trzyniecką publiczność. /18/

Jesienne rendez-vous

Impreza ta odbyła się we wtorek dnia 23 listopada 1965 w sali hotelu "Piast". Organizatorami były ZG PZKO oraz redakcja "Głosu Ludu". Miała charakter czysto młodzieżowy i odbywała się pod hasłem "Komu dobrze jest - niech się śmieje!". Program kabaretowy wykonali aktorzy Sceny

Polskiej /Ida Kocur, Halina Branna, Janina Buława, Karol Suszka, Kazimierz Siedloczek, Władysław Liberda/. Widowisko to z tekstami Wilhelma Przeczka, rozszerzone przez reżysera Franciszka Michalika oraz podłożem muzycznym Bronisława Liburdy było bardzo pomysłowe i udane. Konferansjerem była Halina Kubeczka. Na sali zgromadziło się 295 młodych ludzi. /19/

Bal Akademicki w Cz. Cieszynie

W okresie wakacji zimowych odbył się we wtorek dnia 28 grudnia 1965 w sali hotelu "Piaśt" w Czeskim Cieszynie tradycyjny już "Bal Akademicki", który skupił rozproszonych po różnych wyższych uczelniach naszych studentów. Grała orkiestra Zbigniewa Brzuski. Organizatorzy postarali się również o program kulturalny. Impreza udała się pod każdym względem. /20/

K o n k u r s y

Konkurs literacki z okazji 20-lecia CSRS

Na konkurs literacki ogłoszony przez ZG PZKO w maju roku 1964 z okazji 20-lecia CSRS wpłynęły w terminie ogółem 42 prace pod godkami: 777, Dym, I taka, 2988, Drzewa, Pikador, Pokład 240, Snoza, Goździk, Początek, Janka, 7-10-12-18, Penitent, Jarzębina, Deska, Etatowy agitator, Czantoria, Ewa, Dzwon, Aktywista, U nas wschodzi słońce, Syrena, Orzeł, Szkot, Trio, Nabuchodonozor, Biały śnieg, Trznadel, Mała forma, Kidońka, Beskidy, Bluszcz, Duet, Amel, Irydion, Żądło, Wisła, Styczeń, Teofil Stolarz /2 prace/, Nastolatek, Taran.

Jury w składzie: Ludwik Brożek /dyrektor Państwowego Muzeum w Cieszynie/, mgr Witold Nawrocki /dyrektor wydawnictwa "Śląsk" w Katowicach/, prof. Edmund Rosner /Cieszyn/, Jan Rusnok /redaktor "Zwrotu"/, dr Tadeusz Siwek /redaktor "Głosu Ludu"/ po ocenie nadesłanych prac przyznało dnia 25 lutego następujące nagrody:

P i o n A:

- I nagroda - godku "Bluszcz" za pracę "Beskidzka Antygona"
- autor Henryk Jasiczek, Czeski Cieszyn;
- II nagrody /dwie równorzędne/ - godku "Drzewa" za pracę pt. "Drzewa" - autor Władysław Sikora, Hawierzów
- godku "Penitent" za pracę "Oracze późniwni"
- autor Alojzy Manka, Trzyniec VI;
- III nagroda - godku "Początek" za pracę "Odejście w początek" - autor Władysław Sikora, Hawierzów
- Dwa wyróżnienia - godku "Deska" za pracę "Śmierć puka o dziewiętej" - autor Danuta Siwkowna-Kniżetowa, Hradec Králové;
godku "Orzeł" za pracę "Powrót" - autor Bronisław Bielan, Czeski Cieszyn.

P i o n B:

- I nagroda - godku "Trio" za pracę "Słońce nad Olzą" -
- autor Adam Wawrosz, Trzyniec.
II nagroda - nie przyznano.
III nagroda - nie przyznano.
Wyróżnienie - godku "Jarzębina" za pracę "Gdy odchodzi
Bóg" - autor Bronisław Bielan, Cz. Cieszyn.

P i o n C:

- I nagroda - nie przyznano,
II nagroda - nie przyznano,
III nagroda - dwie równorzędne:
godku "Trznadel" za pracę "O kraju mój" -
- autor Henryk Jasiczek, Cz. Cieszyn,
godku "Nabuchodonozor" za pracę "Dla ka-
dego coś innego" - autor Janusz Gaudyn,
Trzyniec VI. /21/

Konkurs recytacji KTMiP 1965

Tegoroczny konkurs recytacji ZG PZKO odbył się
w ramach ogólnopolskiego Konkursu Twórczości Młodzieży
i Pionierów a dał następujące wyniki:

a/ w eliminacjach powiatowych:

Powiat K a r w i n a :

- Kategoria I : 1. Jolanta Stala, PDSP Karwina VI
2. Aleksandra Niemiec, PDSP Stonawa
3. Krystyna Wałach, PDSP Cz. Cieszyn
Wyróżnienie: E. Wawrzyczek, PDSP Stonawa,
Halina Janas, PDSP Karwina I.
- Kategoria II : 1. Halina Ochman, PDSP Lutynia Dolna,
2. Emilia Szalbot, PDSP Cz. Cieszyn,
3. Henryka Krygiel, PDSP Błędowice Dolne,
Wyróżnienie: Halina Kubeczka, PDSP Stonawa
Helena Adamczyk, PDSP Lutynia D.
- Kategoria III: 1. Halina Hila, PDSP Lutynia Dolna,
2. Halina Wąkoszek, PDSP Lutynia Dolna,
3. Barbara Płonka, PDSP Cz. Cieszyn,
Janina Czerwionka, PDSP Lutynia Dolna
Wyróżnienie: Jolanta Świerczek, PDSP Kar-
wina I,
Bronisława Milerska, PDSP
Czeski Cieszyn
Urszula Kożusznik, PDSP
Sucha Górna
- Kategoria IV : 1. Janina Rozbrój, PDSP Cz. Cieszyn
2. Karol Gąsior, PDSP Karwina VI
3. Karol Stalmach, PDSP Sucha Górna
Wyróżnienie: Józef Duda, PDSP Cz. Cieszyn
Janina Ożana, PDSP Sucha Górna
- Kategoria V : 1. Dagmar Foniok, OSS Czeski Cieszyn
2. Janina Heinz, OSS Czeski Cieszyn
3. Irena Ciałotna, OSS Czeski Cieszyn
Wyróżnienie: Wanda Stoszek, OSS Cz. Cieszyn
Olga Szusćnik, Śr. Szk. Zdrowotna
Cz. Cieszyn,
Leokadia Bajger, ŚSEk. Cz. Ciesz.

Powiat Frydek - Miste k:

Kategoria I : 1. Liliana Zahradnik, PDSP Bystrzyca,
2. Anna Stonawska, PDSP Karpętna,
3. Anna Mikuda, PDSP Wędrynia.

Kategoria II: 1. Ewa Kowala, PDSP Łyżbice,
2. Jozefa Sikora, PDSP Łyżbice,
3. Janina Badura, PDSP Łyżbice i
Krystyna Stonawska, PDSP Nydek.

Kategoria III: 1. Halina Dorda, PDSP Jabłonków,
2. Wanda Wawrosz, PDSP Bystrzyca,
3. Zofia Crespan, PDSP Jabłonków i
Irena Cienciak, PDSP Jabłonków.

Kategoria IV: 1. Helena Folwarczna, PDSP Łyżbice,
2. Paweł Kluz, PDSP Bystrzyca,
3. Małgorzata Żarłok, PDSP Wędrynia.
Wyróżnienie: Alicja Banasińska,
PDSP Trzyniec I.

b/ w eliminacjach końcowych: /jedynych dla tych kateg./

Kategoria V : 1. Eugenia Łukosz, Sucha Górna,
2. Elżbieta Janusz, Karwina V,
3. Władysław Pyszko, Nawsie.
Wyróżnienie: Alicja Lincer, Sucha Górna
Paweł Niedoba, Nawsie.

Kategoria VI : Nie przyznano miejsc ani nagród.
Wyróżnienie: Maria Macura, Sucha Górna,
Janina Konieczna, Orłowa I.

Kategoria VII: Nie przyznano miejsc ani nagród.
Wyróżnienie: Małgorzata Lincer, Sucha G.
Wanda Pribula, Łąki n. O.

W tegorocznym konkursie recytacji wzięło udział
okragło 380 uczestników. Od kategorii IV obowiązywała
wszystkich uczestników w eliminacjach powiatowych również
proza artystyczna . /22/

Konkurs kompozytorski na piosenkę estradową

Zarząd Główny ogłosił w maju 1965 konkurs na pio-
senkę estradową /głos z fortepianem na dowolny tekst/
z terminem zamknięcia w dniu 30 czerwca 1965.

Wynik konkursu przedstawia się następująco:

Na konkurs wpłynęło ogółem 22 prac, jednak wiele
nie odpowiadało warunkom konkursu. Jury konkursowe
w osobach Jozef Přebinda /redaktor muzyczny Radia Ostrawa/
Emanuel Guziur, Eugeniusz Fierla i Henryk Jasiczek
postanowiło nie przyznać żadnej nagrody, ale jedynie
trzy równorzędne wyróżnienia, a to:

a/ godzku "Pomidory" za utwór "Margarytki" - muzyka
Henryka Sumery, tekst Gabriela Palowskiego,
obaj z Trzynca V,

b/ godzku "Narcyz" za pracę "Kurny pies" - muzyka Henryka
Sumery, Marii Hubkowej, Bystrzyca, tekst Janusza
Gaudyna, Trzyniec VI;

c/ godzku "Lato 1965" za utwór "Mój kraj" - muzyka P. Kale-
ty, Trzyniec I, słowa Alojzego Mańki, Trzyniec.

Konkurs kompozytorski z okazji 20-lecia PZKO

Zarząd Główny ogłosił nowy konkurs kompozytorski z okazji 20-lecia Związku oraz 40-lecia zorganizowanego śpiewactwa na następujące utwory:

- a/ Muzyka wokalna: 1. Pieśń na chór mieszany, męski lub żeński na dowolny tekst o charakterze uroczystym do wykonania przez zespoły amatorskie a capella lub z towarzyszeniem fortepianu względnie zespołu instrumentalnego. 2. Współczesne opracowanie śląskiej pieśni ludowej - dotychczas niewykorzystanej - jak wyżej. 3. Oryginalną pieśń solową lub mały zespół kameralny na dowolny temat o charakterze rozrywkowym i popularnym z akompaniamentem fortepianu.
- b/ Muzyka instrumentalna: 1. Utwór orkiestralny /smyczkowy/ charakteru popularnego, np. uwertura, taniec stylizowany, marsz koncertowy i inne /czas trwania do 8 minut/. 2. Instruktażowy utwór instrumentalny na dowolny skład instrumentów smyczkowych lub dętych. Instruktażowy utwór na instrument solowy z akompaniamentem fortepianu. Instruktażowy utwór na zespół akordeonowy. Należy w nich wykorzystać motywy śląskiej muzyki ludowej. Czas trwania do 3 minut.

Konkurs był anonimowy dostępny dla każdego członka PZKO. Przy ocenie miano brać pod uwagę użycie nowych środków wyrazu muzycznego, artystyczne opracowanie oraz stopień przydatności. Termin zamknięcia wyznaczono na 30 czerwca 1966. /24/

Konkurs literacki z okazji 20-lecia Związku

Zarząd Główny PZKO ogłosił również z okazji 20-lecia PZKO nowy konkurs literacki na utwory:

- a/ powieść, zbiór opowiadań, nowel wierszy;
b/ sztukę teatralną albo tekst innego całowieczorowego spektaklu /widowisko, montaż/;
c/ poemat, opowiadanie, obrazek sceniczny, skecz;
d/ wiersz, felieton, tekst do pieśni, względnie inne krótkie utwory literackie /fraszkę, monologi/.

Konkurs był anonimowy, dostępny dla każdego członka PZKO z dowolną ilością prac. Oprócz podstawowego kryterium - poziomu artystycznego, dalszymi kryteriami oceny były ideowy wydzźwięk i stopień przydatności społecznej. Termin zamknięcia konkursu ustalono na dzień 31.12.1966. /25/

Konkurs na różne projekty

W listopadzie 1965 ogłosił Zarząd Główny PZKO konkurs anonimowy na następujące projekty:

- a/ propagandowe afisze 20-lecia PZKO, wyrażające działalność Związku /format A-1, do 3 kolorów/;
b/ ulotki propagandowe na Miesiąc Oświaty, Książki i Prasy 1966 /format A 3, możliwość wykorzystania obu stron, do 3 kolorów/, mającej służyć do propagowania akcji Koł i ZG PZKO;
c/ exlibris PZKO, wyrażający charakter organizacji /format 6 x 9, jednokolorowy, bez tekstu/;

- d/ karta życzeń /formatu 30 x 10,50 - składana, 1 - 2 kolorowa, bez tekstu/;
e/ medal 20-lecia PZKO /do wręczenia z okazji 20-lecia za zasługi/.

Konkurs był dostępny tylko dla członków PZKO. W projektach należało uwzględnić technikę linorytową i możliwości wykonania w drukarniach miejscowych /Karwina lub Cz. Cieszyn/. Termin zamknięcia konkursu oznaczono datą 31 marca 1966. /26/

Konkurs gablotek z okazji 20-lecia CSRS

Z okazji jubileuszu 20-lecia CSRS odbył się w dniach od 24 kwietnia do 15 maja 1965 konkurs na dekorację gablotek Koł PZKO. Udział wzięło 22 Koł z 27 gablotkami. Wynik konkursu był następujący:

- I miejsce - Koło PZKO Karwina V-Stare Miasto, nagroda 250 Kłos,
II miejsce - Koło PZKO Olbrachcice, nagroda 200 Kłos,
III miejsce - Koło PZKO Sucha Górna, nagroda 150 Kłos,
IV miejsce - Koło PZKO Szonychel, nagroda 100 Kłos,
V miejsce - Koło PZKO Skrzeczoń, nagroda 75 Kłos,
Wyróżnienie - Koło PZKO Nydek, nagroda 50 Kłos,
- Koło PZKO Szonychel /druga gablotka, nagroda 50 Kłos/.

Nagrody zostały wręczone na zebraniu prezydialnem dnia 1 czerwca 1965. /27/

Konkurs gablotek z okazji MOKP

Podobny konkurs na dekorację gablotek Koł PZKO odbył się z okazji Miesiąca Oświaty, Książki i Pasy. Ze zgłoszonych 22 koł z 25 gablotkami udział wzięło tylko 19 Koł z 22 gablotkami /z tego z powiatu Karwina 18 Koł, zaś z powiatu Frydek-Mistek - tylko 1 Koło - Trzanowice/. Gablotki oceniała komisja w składzie: Władysław Wojnar /fotografik SLA/, Tadeusz Berger /pion malarski SLA/ i Konstanty Krzystek /kier. wydziału kultury/. W konkursie tym czołowe miejsca zajęły następujące Koła /gablotki tych koł/:

- I miejsce - Koło PZKO Skrzeczoń, nagroda 250 Kłos,
II miejsce - Koło PZKO Karwina 2-Granice, nagroda 200 Kłos,
III miejsce - Koło PZKO Orłowa I, nagroda 150 Kłos,
IV miejsce - Koło PZKO Sucha Górna, nagroda 150 Kłos,
V miejsce - Koło PZKO Cierlicko-Centrum, nagroda 100 Kłos,
wyróżnienia po 50 Kłos otrzymały Koła: Błędowice Dolne, Łąki nad Olzą, Nowy Bogumin, Szonychel i Trzanowice. /28/

Młodzieżowy Konkurs Czytelniczy

W tym roku w Młodzieżowym Konkursie Czytelniczym wzięło udział: z powiatu frydecko-miśteckiego 499 uczestników z 9 szkół, zaś w powiecie karwińskim 728 uczestników z 15 szkół. Ogółem więc czytało książki konkursowe 1 227 uczniów w 24 szkołach podstawowych. /29/

Turniej szachowy

Propagandowy turniej szachowy o puchar i tytuł "Najlepszy szachista PZKO na rok 1965", zorganizowany został przez dział świetlicowy ZG PZKO w terminie od 25 kwietnia do 27 czerwca 1965. Rozgrywki odbywały się w siedzibie ZG PZKO w Czeskim Cieszynie.

Pierwsze miejsce uzyskał a z nim puchar przechodni i tytuł na rok 1965 Karol Mróz z Koła PZKO Trzyniec VI-Osiedle, drugie miejsce zajął Leonard Wałaszczyk z Karwiny II-Henryk, trzecie miejsce Józef Kluz z Bystrzycy n. Olzą.

Dla uczestników rozgrywek finałowych /8 szachistów/ zorganizowano na zakończenie turnieju dnia 27.6.1965 "błyskawiczny turniej szachowy", którego zwycięzcami zostali: 1. Karol Turon z Bystrzycy, 2. Bolesław Gamrot z Suchej Dolnej, 3. Karol Mróz z Trzyna VI. //30/

Turniej ping-pongowy

W ramach uroczystości z okazji 20-lecia CSRS zorganizował Aktyw Świetlicowy ZG PZKO również propagandowy turniej ping-pongowy przy współpracy darkowskiego Koła PZKO w dniu 11 kwietnia 1965. W rozgrywkach wzięło udział 11 drużyn z 8 Koł PZKO, łącznie 31 uczestników.

Wyniki turnieju przedstawiają się następująco:
U drużyn żeńskich: I miejsce - Darków, II miejsce - Orłowa, III miejsce - Poręba. U drużyn męskich: I miejsce - Darków, II miejsce - Darków C, III miejsce - Trzyniec-Kanada. //31/

Jesienny turniej ping-pongowy

Drugi turniej ping-pongowy o puchar przechodni ufundowany przez Koło PZKO Darków oraz tytuł "Najlepszy ping-pongista PZKO na rok 1965" odbył się dnia 17 października w Darkowie. Udział wzięło 20 uczestników. Reprezentowali oni 4 Koła PZKO.

W grach pojedynczych I miejsce wraz z pucharem przechodnim i tytułem zdobył powtórnie Józef Grim /kierownik sekcji sportowej Koła PZKO w Darkowie/, II miejsce - Tadeusz Szwachula a III miejsce - Rudolf Bajger /obaj z Darkowa/.

W grze podwójnej I miejsce zdobyła para Rudolf Bajger - Józef Górecki, obaj z Darkowa, II miejsce - para Bronisław Miczek - Franciszek Miczek, obaj z Koła Trzyniec-Kanada. Sędziami byli: Wilhelm Opołka i Konstanty Krzystek.

W następnym roku planowany jest turniej drużynowy w tej dyscyplinie sportowej. //32/

K u r s y

Kursy internatowe w Koszarzyskach

W okresie letnim, w miesiącu lipcu 1965 odbyły się kursy internatowe w Ośrodku Szkoleniowym PZKO w Koszarzyskach w następujących terminach:

Czterodniowy kurs teatralny w dniach 5-8 lipca 1965 obejmował następującą tematykę: Zadania i znaczenie teatru amatorskiego i teatru zawodowego. Na czym polega praca reżysera i inscenizatora. Jak podchodzić do wyboru sztuki

czy programu dla zespołu. Podstawy sztuki żywego słowa. Teatr lalek i praca z dzieckiem. Warszawskie impresje teatralne. Praca nad rolą Ryszarda i Kordiana. Wykładowcami byli: Wanda Cejnar, Henryk Boukołowski /Scena Polska/, Franciszek Michalik i Witold Rybicki /Scena Polska/. W kursie wzięło udział 14 uczestników, z tego 9 kobiet i 5 mężczyzn / w tym z powiatu Karwina 8 osób, z powiatu Frydek-Mistek 6 osób/. Przeciętna wiekowa wynosiła 22 lata. Wszyscy już poprzednio byli uczestnikami ostatnio urządzanych kursów i Studium Żywego Słowa.

Pięciodniowy kurs taneczny w dniach 10-14 lipca 1965 obejmujący tematy: Rytmika. Tance polskie. Tance towarzyskie. Tance wschodniosłowackie. Wychowanie muzyczne. Wykładowcami byli: Kazimierz Perfecki /kier. kursu/, Janina Perfecka, Juraj Procházka, Otton Hila, Eugénusz Fierla, korepetytor Bronisław Liberda. W kursie wzięło udział 33 uczestników /21 z powiatu Karwina, 12 z powiatu Frydek-Mistek/. Przeciętna wiekowa wynosiła 18 lat. Wszyscy byli już uczestnikami Studium Tanecznego.

Pięciodniowy kurs świetlicowy w dniach 20-25 lipca Jego program obejmował: Zadania, cele pracy oraz formy pracy z dzieckiem. Praca z książką wśród dzieci. Inscenizacja piosenki oraz gry ruchowe w taniec. Prowadzenie śpiewu w świetlicy dziecięcej. Koła zainteresowania oraz ich formy pracy. Turystyka - wycieczki krajoznawcze. Stołkowe i ruchowe gry i zabawy w świetlicy. Gry i zabawy ruchowe w terenie. Wykładowcami byli: Konstanty Krzystek /kier. kursu/, Tadeusz Rzyman, Jan Michalik, Janina Perfecka, Iwona Gunka, Zofia Kowalczyk, korepetytor Bronisław Liberda. Udział w tym kursie wzięło 19 uczestników z 15 Koł / w tym 13 dziewcząt i 6 chłopców; z powiatu Karwina 13 uczestników z 10 Koł, z powiatu Frydek-Mistek 6 uczestników z 5 Koł/. Wiek uczestników wahał się między 15-20 latami życia. /33/

Kurs dekoracji lokali świetlicowych

Aktyw Świetlicowy ZG PZKO urządził wieczorowy kurs dekoracji lokali świetlicowych oraz gablotek Koł PZKO w terminie od 21 maja do 18 czerwca 1965 przy udziale 12 osób. Wykładowcami byli: inż. Bronisław Fierla oraz Tadeusz Berger. Kurs miał na celu unowocześnienie urządzeń wewnątrz lokali świetlicowych oraz ich dekoracji a także wprowadzenie nowych form dekoracji gazetek ściennych i gablotek związkowych. /34/

Szkolenie kronikarzy

Dnia 14 grudnia 1965 zorganizował ZG PZKO szkolenie kronikarzy, prowadzących kroniki Koł miejscowych, w celu wygłoszenia instruktażu o prowadzeniu kronik. W szkoleniu wzięło udział 31 kronikarzy, z tego z powiatu karwńskiego 24 a z powiatu frydecko-misteckiego 7 kronikarzy. Instruktaż przeprowadził Jan Rusnok. Uczestnicy otrzymali odpowiednie materiały instrukcyjne na piśmie.

Studium Taneczne

Jedną z nowych form szkoleniowych zorganizowanych przez Aktyw Taneczny ZG PZKO było systematyczne wieczorne Studium Taneczne, odbywające swe spotkania raz w miesiącu. W programie szkolenia były tematy: Technika taneczna, tance góralskie, tance śląskie i tance towarzyskie. Ze studium korzystało 17 uczestników.

Kurs rytmiki i tańca

Kurs ten, jako praktyczne szkolenie dla dzieci odbywał się dwa razy w tygodniu /wtorki i piątki/ w Domu Pioniera. Zgłoszonych było 85 dzieci, przeciętnie zjawiało się na lekcjach 75 dzieci. Wynikiem tej pracy były występy publiczne, między innymi również całowieczorowy program w Suchej Górnej.

Poranki literackie

W ramach pomocy szkołom ZG PZKO organizował poranki literackie w wykonaniu aktorów Sceny Polskiej: Magdy Wojcik, Mariusza Kwiatkowskiego i Henryka Boukołowskiego. Recytowano bajki Mickiewicza, Słowackiego, Krasińskiego, Hertza, Tuwima, Brzechwy. Poranki te odbyły się w niemal wszystkich szkołach podstawowych, pełnych dziewięciolatkach i miały wielkie powodzenie udzieci. /35/

Wystawa książek w ramach MOKP

Tradycyjna już akcja - wystawa książki polskiej, polskiej płyty gramofonowej oraz reprodukcji obrazów polskich malarzy zorganizowana została w sali hotelu "Piast" w dniach 21-29 października 1965. Zagajenie przeprowadził dyrektor przedsiębiorstwa "Kniha" z Okonowca tow. Simon, z ramienia ZG PZKO przemówił Bruno Wacławczyk. Byli obecni przedstawiciele organizatorów wystawy i kiermaszu książek, jak przedstawicielka Ars Polony pani Pomakiewicz, "Ruchu" - pani Szymczak, "Knihy" /pracownicy księgarni/, MRN z Czeskiego Cieszyna oraz ZG PZKO. Wystawa cieszyła się powodzeniem. Zwiedziło ją ponad 2 000 osób, które zakupiły książek za 9 110 Kčs, płyt gramofonowych za 6 680, reprodukcji obrazów za 1 300 Kčs oraz czasopism za 400 Kčs. /36/

Ekskursja do Katowic

Aktyw Świątlicowy zorganizował dla swych członków oraz kierowników pracy z dzieckiem z terenu ekskursję do Pałacu Młodzieży w Katowicach. Odbyła się ona w niedzielę dnia 5 grudnia 1965. Jechano autobusem. Kierowniczką ekskursji była Helena Zoniowa. Udział wzięły 42 osoby. Przyjęcie było bardzo serdeczne. Sam dyrektor Pałacu Młodzieży oprowadzał ekskursję po wszystkich urządzeniach Pałacu, gdzie w bardzo wielu wypadkach odbywały się właśnie zajęcia w ramach różnych kółek zainteresowania młodzieży /np. modelarstwo szybowcowe, plastyczne, judo, próby zespołów wokalnych i instrumentalnych, teatrzyk lalkowy, pływanie itd./. Po zwiedzeniu Pałacu było jeszcze spotkanie z instruktorami, zatrudnionymi w Pałacu Młodzieży, którzy podzielili się swymi doświadczeniami z naszymi aktywistami.

Dalsze ważniejsze wydarzenia

Wizyta przedstawicieli z Warszawy

W dniach 25 - 27 października 1965 gościł ZG PZKO u siebie przedstawiciele Zarządu Głównego Zjednoczenia Polskich Zespołów Śpiewaczych i Instrumentalnych z Warszawy w osobach: prezesa dra Jana Niezgody, sekretarza generalnego Jana Bekanowskiego. Wzięli oni również udział w próbach zespołów: chóru męskiego "Hasło" w Orłowej oraz chóru mieszanego "Lira" w Karwinie-Darkowie w dniu 26 października 1965.

W ramach rewizyty wyjechali przedstawiciele naszego śpiewactwa a to Eugeniusz Pierła i Bruno Rygiel na Zjazd Zjednoczenia Polskich Zespołów Śpiewaczych i Instrumentalnych, który odbył się w dniach 6 - 9 listopada 1965 w Warszawie. /38/

"Nasza Praca"

Zamiast normalnego związkowego biuletynu ZG PZKO wysłano w roku 1965 do Koł PZKO oraz do szkół pełnoorganizowanych następujące opracowania:

1. "Gry i zabawy w świetlicy" - opracował Jan Michalik,
2. "Gry i zabawy terenowe" - opracował Tadeusz Rzyman,
3. "Spotkanie z książką" - opracowanie Zofii Kowalczyk,
4. Z Centralnej Poradni Amatorskiego Ruchu Artystycznego /CPARA/ z Warszawy różne podręczniki, jak również "Gry i zabawy na powietrzu w okresie zimowym". /38/

Sekcja Historyczna

Dnia 29 listopada 1965 odbyło się pierwsze, inauguracyjne spotkanie aktywistów zajmujących się problemami historycznymi i została założona "Sekcja Historyczna przy ZG PZKO". Zadaniem tej sekcji jest zbieranie materiałów z historii naszego terenu, ułatwianie pracy naukowej osobom, które zajmują się badaniami historycznymi naszego terenu, przekazywanie wiadomości o źródłach wydanych publikacjach, zaznajamianie na łamach prasy z ważniejszymi wydarzeniami historycznymi, wygłaszanie prelekcji na tematy historyczne itd. Przewodniczącym Sekcji został Stanisław Zahradnik. /39/

Sekcja Folklorystyczna

W tym samym mniej więcej czasie powstała przy ZG PZKO również dalsza sekcja - "Sekcja Folklorystyczna", która miała specjalizować się w ratowaniu zabytków naszej rodzimej twórczości regionalnej oraz dorobku materialnego, czyli kultury umysłowej i materialnej naszego ludu od zapomnienia i zniszczenia, zaznajamianiu społeczeństwa z ciekawymi zabytkami tego śląskiego folkloru, popularyzowanie tego folkloru w prasie, wydawanie publikacji na tematy folklorystyczne, opracowywanie i wygłaszanie prelekcji z tematyką folklorystyczną. Przewodniczącym tej sekcji został wybrany dr Daniel Kadłubiec.

Koło Nauczycieli - Emerytów

Dnia 23 czerwca 1965 odbyło się również pierwsze zebranie nauczycieli, którzy są już na emeryturze /członkowie PZKO/ i doszło do założenia "Koła Nauczycieli-Emerytów przy ZG PZKO" /KNE/. Wytworzono osobny zarząd Koła, na czele którego stanął emer. dyr. szkoły Jerzy Walek. Cele Koła były następujące: 1. Pielęgnowanie stosunków towarzyskich, 2. Służenie sobie wzajemnie pomocą, 3. Organizowanie spotkań, 4. Wyszukiwanie i zbieranie materiałów dotyczących szkolnictwa polskiego na naszym terenie.

Kontrola archiwum związkowego

Dnia 15 października 1965 przeprowadzili kontrolę archiwum związkowego pracownicy Państwowego Archiwum w Opawie /Státní archiv Opava/, którzy stwierdzili, że archiwum związkowe jest prowadzone prawidłowo i zostało należycie uporządkowane. /38/

Czynność sekcji i zespołów ZG PZKO

Sekcja Literacko-Artystyczna

Spotkania i seminaria

Dnia 4 czerwca 1965 odbyło się w ramach Cieszyńskiej Wiosny Artystycznej spotkanie z pisarzami zza Olzy, które organizował Związek Nauczycielstwa Polskiego w Cieszyźnie /Polska/. Zagajał ob. Cienciała, słowo wstępne wygłosił mgr E. Rosner. Następnie poszczególni pisarze odczytywali swe utwory. Z naszych pisarzy w spotkaniu wzięli udział Henryk Jasiczek i Adam Wawrosz /Józef Ondrusz usprawiedliwił swą nieobecność/. Utwory naszych pisarzy zostały mile przyjęte przez zebraną publiczność. /40/

Wę czwartek 30 września 1965 odbyło się spotkanie członków pionu literackiego SLA z gośćmi z Olsztyna: drem Bohdanem Wilomowskim /rektorem Wyższej Szkoły Rolniczej i Tadeuszem Gonczawskim /wydawcą olsztyńskim/. Omawiano problemy dalszej działalności SLA oraz polityki wydawniczej. /41/

Dwudniowe seminarium odbyło się w dniach 6 i 7 listopada 1965. Wzięli w nim udział poza członkami pionu literackiego i plastycznego SLA również członkowie ostrawskiego oddziału Związku Pisarzy Czechosłowackich oraz dalsi goście, jak wicekonsul PRL z Ostrawy K. Janiczewski, przedstawiciel ZG Związku Pisarzy Czechosłowackich z Pragi tow. S. Mrzena, z Polski zaś krytyk literacki W. Nawrocki, sekretarz katowickich "Poglądów" St. Wilczek oraz przedstawiciele dalszej prasy. Referat wprowadzający wygłosił krytyk, tłumacz i publicysta Milan Rusinský, przyczynek uzupełniający do referatu dr Jan Korzenny o polskiej literaturze i jej stanie. Seminarium odbyło się w Jabłonkowie. /42/

Tadeusz Berger wystawiał w Polsce

W styczniu 1965 przedstawił swoje prace graficzne członek SLA Tadeusz Berger na wystawie w rybnickim Klubie Międzynarodowej Książki i Prasy /Polska/. Wystawiał cykl 26 swych prac pt. "Gwoździe", które ocenione były dodatnio na ostatniej zeszłorocznej wystawie SLA. Również w Rybniku cykl ten wzbudził wielkie zainteresowanie i przychylną ocenę. W recenzji Zbigniewa Jankowskiego znalazło się stwierdzenie, że "Gwoździe" - to przede wszystkim nie pozbawiona znamion oryginalności, próba grafiki refleksyjnej. Przy pomocy prostych środków artystycznych, ciekawie wkomponowanych elementów symbolicznych, porusza autor ważne problemy o znaczeniu społecznym, politycznym i obyczajowym, obracając się przy tym swobodnie i z dużą kulturą w świecie czytelnej aluzji. Jest to więc grafika w pełni zaangażowana, o poważnej nosności tematycznej... /43/

Wystawa plastyków SLA

W środę 24 listopada 1965 nastąpiło uroczyste otwarcie wystawy plastyków SLA w foyer teatru w Czeskim Cieszynie. Obecni byli goście z Katowic, Ostrawy itd. Zgajał chór męski "Hasło" Orkwa z dyryg. Brunonem Rygłem. Przemówienie okolicznościowe wygłosił przewodniczący SLA Jan Rusnok, za pion plastyków również inż. Bronisław Firla.

Jury wystawy w składzie: J. Nowak z Katowic, R. Prokop, B. Tkaczy i Rusek J. z Ostrawy oraz Jan Rusnok i Władysław Sikora za ZG PZKO - oceniło wystawione prace, wyznaczyło zestaw prac przeznaczonych do zakupu przez Zarząd Główny PZKO, bo w ten sposób chciano rozwiązać problem nagród w konkursie. Pracami tymi były:

- I nagroda : Bronisław Liberda - "Martwa natura",
- II nagroda : Dominik Figurny - "Producenci",
- III nagroda: dwie równorzędne: Br. Firla - "Światki",
G. Fierla - "Zagubione miasteczko".

W wystawie brali udział: Karol Piegza, Tadeusz Berger, Alina Bartulcowa, Oskar Pawła, Tadeusz Wratny, Jan Szkware.

Z okazji wystawy ZG PZKO wydał specjalny katalog z miniaturowymi skrotami sylwetek plastyków. /44/

Teatrzyk lalek "B a j k a"

W roku 1965 "Bajka" wystawiała następujące sztuki w szkołach na naszym terenie:

"Robot Atomek" - sztuka O. Augusty w tłumaczeniu dra Józefa Macury i opracowaniu Wandy Cejnar. Premiera w marcu 1965.

"Niezwykła przygoda" - sztuka J. Odrowąża w reżyserii Franka Michalika, kierownika Sceny Polskiej. Sztukę tę odegrano 68 razy.

"Choinka Agatki" - sztukę odegrano w tym roku 15 razy.

W dniach 5 - 7 lipca 1965 wyjechał zespół "Bajka" do Polski, gdzie na koloniach letnich odegrał dla dzieci sztuki pt. "Robot Atomek" i "Pimpus Sadełko".

Drugi raz bawił zespół "Bajka" w Polsce w dniach 2 - 5 grudnia 1965 wystawiając w Cieszynie, Ustroniu i Goleiszowie sztukę dla dzieci pt. "Niezwyczajna przygoda" oraz w ostatnich dwu miejscowościach również dla dorosłych widzów sztukę A. Wawrosza "Jak baba diobła wykiwała".

Zespół ROTOR przy "Bajce" wystawił tę sztukę "Jak baba diobła wykiwała" w tym roku 16 razy. /45/

Chór Nauczycieli Polskich

Zespół ten odbył swe doroczne zebranie członkowskie w poniedziałek dnia 4 stycznia 1965 w obecności licznych gości, m. in. prof. Emanuela Guziura, przedstawiciela śpiewactwa z Olzy, Eugeniusza Suchanaka, przewodniczącego ZG PZKO, dyrygenta "Hutnika" Karola Wronki i przedstawiciela orłowskiego "Hasła" prof. Zuczka. Dokonano oceny całorocznej pracy oraz omówiono przygotowania do obchodu jubileuszowego.

Chór ten wraz z kwartetem męskim z Trzyńca i "Melodią" z Suchej Górnej był na 9-dniowych występach w Polsce. Poza tym występem chóru na Festiwalu w Poznaniu udał się na zaproszenie Związku Nauczycielstwa Polskiego na występy gościnne do Sopotu i Warszawy /5 lipca w Sopocie dla nauczycieli-wczasowiczów, 6 lipca w Gdyni dla nauczycieli-kursistów, 9 lipca w Warszawie w Domu Nauczyciela dla przedstawicieli ZG Związku Nauczycielstwa Polskiego a wieczorem tego samego dnia dla Klubu Zeolziaków i kursistów - nauczycieli polskich z Litwy i Ukrainy.

Koncerty ChNP odbyły się w wielu miejscowościach i przy różnych okazjach, jak w: Radio Ostrawa /14.10./, Suchej Dolnej /28.10./, Karwinie III-Darkowie /12.12./, poza tym wraz z koncertami wychowawczymi w Trzyńcu /marzec/, Karwinie VI-Nowym Mieście /sobota 25.9./. Poza granicami naszego państwa koncertował chór również w Cieszynie i Radlinie /2.10./, Radlinie i Pszowie /13.11 Cieszynie /14.11./ oraz z chórem "Hasło" Orłowa w Ustroniu/20.11.1965./.

W roku bieżącym chór obchodził 40-lecie swej pracy, nawiązując do chlubnej tradycji chóru Towarzystwa Nauczycieli Polskich z okresu międzywojennego. Uroczystości jubileuszowe odbyły się dnia 23 października 1965 w Domu Kultury w Czeskim Cieszynie. Zagajając kierownik zespołu Jan Kotas, przemówienie okolicznościowe wygłosił Ernest Sembol. W imieniu ZG PZKO przewodniczący ZG PZKO Eugeniusz Suchanek wręczył członkom chóru 11 medali pamiątkowych PZKO, 28 srebrnych i 17 brązowych odznak "Za zasługi" oraz 32 wyróżnienia honorowe. Przedstawiciel Okręgowej Rady Narodowej w Ostrawie Emerich Mistecký przekazał chórowi "Dyplom honorowy" /čestné uznání/ Prezydium ORN w Ostrawie. Takie same dyplomy otrzymali przy tej okazji Alfred Kocur i Henryk Szmeja.

Również przedstawiciele Zjednoczenia Polskich Zespołów śpiewaczych i Instrumentalnych w Warszawie, prezes dr Jan Niezgoda i sekretarz gener. Jan Bekanowski wręczyli chórowi złotą odznakę śpiewaczą ZPZSiI.

Program uroczystości jubileuszowej wykonał jak chór męski sam /wzmocniony o emerytów - dawnych śpiewaków choru/ tak również "Melodia" z Suchej Górnej, dalej solisci Jądwiaga Niemiec i Karol Poncza. Gościnnie wystąpił chór "Harmonia" z Cieszyńska/Polska/. Słowo wiążące wygłaszał dr Józef Macura.

Wśród oficjalnych gości były delegacje KO KPC, ORN, KP KPC i KP FN powiatów Frydek-Mistek i Karwina, konsulatu PRL w Ostrawie, Okręgowej Rady Związków Zawodowych, ZG PZKO, Miejskiej Rady Narodowej, PZPR z Cieszyńska, Macierzy Ziemi Cieszyńskiej z Cieszyńska, przedstawiciele Komitetu Frontu Jedności Narodu z Raciborza, przedstawiciele radia, prasy itd. Był również prof. Stanisław Kisza, syn zmarłego pierwszego dyrygenta choru i kompozytora wiązanek piosenki "Znad Olzy" Jana Kiszy.

Drugą częścią uroczystości jubileuszowej było spotkanie towarzyskie w kawiarni, hotelu "Piast", podczas którego toast za pomyślność pracy choru w imieniu ZG PZKO wzniosł wiceprzewodniczący ZG PZKO Adolf Kubiczka. /46/

Zespół "O l z a"

Zespół brał udział w dniach od 26 czerwca 1965 do 4 lipca 1965 w występach na III Ogólnopolskiej Spartakiadzie w Pradze. Również występował na wieczornicy Ludowej Twórczości Artystycznej, urządzonej z okazji tej spartakiady w Pradze.

Zespół wyjeżdżał również w sobotę 10 lipca 1965 do Gombasoku na X Festiwal Csemadoku - przegląd piosenki i tanców węgierskich. Występowało tam łącznie 18 zespołów węgierskich, ukraińskich i polskich. Zespołowi towarzyszył z ramienia ZG PZKO dr Tadeusz Siwek. /47/

Ważne imprezy terenowe

120 minut z piosenką

Impreza pod taką nazwą odbyła się dnia 17. 1. 1965 w Domu Kultury w Karwinie VI-Nowym Miście. Gospodarzem imprezy była "Wesoła Siódemka" - zespół Koła PZKO Karwina VI. Konferansjerami byli Franek Adamczyk i Jarek Golasowski. Wykonawcami programu zaś poza "Wesołą Siódemką" również "Melodia" z Suchej Górnej pod kierownictwem Marty Bury, "Juventus" i tercet dziewczęcy z Cieszyńska /kier. Edward Kaim/, "Babinki" - septet z H. Sumera przy fortepianie, "Gama" z Suchej Górnej /kier. Józef Wojaczek/ oraz czeski zespół big-beatowy karwinińskiego Parku Kultury i Wypoczynku "Svišti" pod kierownictwem Bedřicha Patlocha. /48/

Otwarcie świetlicy Koła Karwina-Centrum

W ramach Walnego Zebrania Koła PZKO Karwina II-Centrum dnia 24 stycznia 1965 odbyło się uroczyste otwarcie nowego lokalu świetlicowego Koła w budynku nr 1554 na ulicy Kościelnej obok zakładu fryzjerskiego. /Poprzednią siedzibą Koła był dom "Praca", który na skutek szkód górniczych został zamknięty i rozebrany/. Przemówienie okolicznosciowe wygłosił przedstawiciel ZG Jan Pribula. Program artystyczny wykonał chor męski "Hejnał-Echo" pod batutą Al. Kunschkego oraz "Wesoła Siódemka". Po zebraniu odbyła się zabawa towarzyska. /49/

10-lecie Koła PZKO w Hawierzowie

Dnia 6 lutego 1955 roku, a więc przed oficjalnymi urodzinami miasta, powstało Koło na terenach Hawierzowa. Uroczystości jubileuszowe z okazji 10-lecia pracy Koła odbyły się w piątek 9 kwietnia 1965, gdy otwarto wystawę dorobku Koła oraz w niedzielę 11 kwietnia 1965, gdy odbyła się uroczysta akademii w Domu Kultury. Przemówienie okolicznosciowe wygłosił inż. Józef Szweda. Program artystyczny wykonali soliści: Wanda Miechowa, Jadwiga Niemcowa i prof. Józef Sochor, recytatorka Marta Łysek oraz w drugiej części zespół big-beatowy Koła "Shovers Rhytm" /w którym gra wielu Czechów!/. Soliści wykonali szereg utworów Wieniawskiego, Suka, Rożyckiego, Smetany, Czajkowskiego, Chopina, Paganiniego i innych - czyli program był na wysokim poziomie. /50/

Koncert z okazji 20-lecia CSRS

Koła PZKO obwodu karwińskiego zorganizowały dla uczczenia 20 rocznicy wyzwolenia CSRS koncert śpiewaczko-muzyczny w niedzielę 25 kwietnia 1965 w Domu Kultury w Karwinie VI-Nowym Mieście. Program był sumiennie przygotowany i trwał trzy i pół godziny. Zapowiadał go Bronisław Gasior. Występował zespół "Przyjaźń" pod batutą Józefa Wierzgonia, małżeństwo Wanda i Józef Pribulowie, recytator Tadeusz Chrzęszcz, chor mieszany "Lira" z Karwiny-Darkowa pod kierownictwem Władysława Winklera, chor męski "Hejnał-Echo" z dyrygentem A. Kunschke, chor mieszany z Karwiny IV-Raju /dyr. Danuta Grabowska/ i chor mieszany z Karwiny V-Starego Miasta /dyr. Bronisław Bednorz/ a na zakończenie programu "Wesoła Siódemka" z Karwiny VI-Nowego Miasta mająca już z sobą 10 lat pracy i 150 występów. /51/

"Wesoła Siódemka" w Polsce

W nagrodę za wielką aktywność i wysoki poziom artystyczny wysłany został zespół "Wesołej Siódemki" Koła Karwina VI na występy do Polski a to w dniach 8 i 9.5. do Wodzisławia i Radlina. Po Pszczynie i Raciborzu był to już trzeci wyjazd tego zespołu do Polski.

Zespół wystąpił na uroczystej akademii w Wodzisławiu wraz z Centralnym Zespołem Estradowym Wojsk Inżynieryjnych z Warszawy "Wesoła drużyna". Drugi występ odbył się w Radlinie w Domu Kultury kopalni Marcel w ramach akademii z okazji Dnia Hutnika. Występował tam również zespół estradowy kopalni Marcel. Po występie członkowie zespołu wzięli udział w spotkaniu wydanym na cześć gości odznaczonych hutników. Tu odbył się trzeci, tym razem nieoficjalny występ, równie serdecznie i gorąco przyjęty przez uczestników spotkania. Piosenkom towarzyszyła grupa rytmiczna kopalni. /52/

Święto Góralskie w Jabłonkowie

Osiemnaste już z rzędu Święto Góralskie rozpoczęło się już w sobotę 7 sierpnia 1965 uroczystym otwarciem amfiteatralnej sceny w Łasku Miejskim w Jabłonkowie. W programie artystycznym wystąpił zespół "Podhale".

W niedzielę 8 sierpnia 1965 była wspaniała pogoda i upał nie byłejaki. Stąd też przybyły masy obywateli, by podziwiać występy doskonałego zespołu "Jasienka" ze Wsęcina, popularnego zespołu "Podhale" z okolic Nowego Targu i Zakopanego. Grały dwie orkiestry: kopalni "Marcel" oraz kopalni "Rymer" z Zagłębia Rybnickiego.

Święto Góralskie gościło wiele oficjalnych gości, jak tow. Pośustę za KO KPC, Emericha Misteckiego za ORN w Ostrawie, przedstawicieli KP KPC i KP FN powiatu frydecko-misteckiego i karwńskiego, konsula mgr Jana Korczyńskiego i wicekonsula K. Janiczewskiego, dyrektora Huty Trzyniec inż. Boublika, przedstawicieli ZG PZKO. Przemówienie okolicznościowe wygłosił wiceprzewodniczący ZG Adolf Kubeczka. /53/

Dzień Oszeldy w Nieborach

Popularna "Oszeldówka" - letnia impreza Koła PZKO w Nieborach dla uczczenia pamięci Pawła Oszeldy, rewolucjonisty z 1848 roku, odbyła się w sierpniu 1965. Program artystyczny wykonały zespoły gościnne z Wędryni: zespół taneczny PZKO oraz zespół gimnastyczny.

Wieczór Pieśni i Tańca w Karwinie

W niedzielę 14 listopada 1965 odbyła się w sali Domu Kultury w Karwinie VI-Nowym Mieście impreza poświęcona uczczeniu 48 rocznicy WSRP oraz Miesiąca Przyjaźni Czechosłowacko-Radzieckiej. W pierwszej części "Olza" pod kierownictwem Janiny Ferfeckiej wykonała kilka tanców ludowych, z których najbardziej podobały się "oberek" i "gornicza polka". Większość programu jednak wykonał zespół "Przyjaźń" pod batutę Józefa Wierzgonia wraz ze swymi małymi zespołami /trio żeńskie, kwartet męski, sektet dziewczęcy i septet mieszany/ i solistami /Otylia Szebesta i Erwin Masłowski/ oraz konferansjerem /Danuta Ondruch/. W programie znalazły się pieśni operowe /np. Mazur ze "Strasznego dworu"/, operetkowe /np. z "Rose Marie"/, z repertuaru zespołu "Śląsk". Na zakończenie chor "Przyjaźń" i pionierzy dziewięciolatki w Karwinie VI odśpiewali wspólnie pieśń Dunajewskiego "Pieśń młodości". /54/

III Festiwal Piosenki w Trzyncu

Odbył się on dnia 30 października 1965 w Domu Ludowym w Trzyncu. Organizatorami byli: Koło PZKO Leszna Dolna i ZG PZKO. W programie wystąpiło 18 piosenkarzy, Wesoła Siódemka, Balbinki i orkiestra Zbigniewa Brzuski. Konferansjerami były Maryla Godula i Halina Kubećka. Nowością było wprowadzenie oceny ze strony widzów a to w pierwszej części oceny poziomu rodzimych piosenek, w drugiej części interpretację piosenki a więc piosenkarzy. A po trzeciej części ogłoszono najpierw wyniki konkursu na piosenkę estradową ZG PZKO a potem wyniki dalszych konkurencji a więc piosenek i piosenkarzy.

Najlepszą piosenką okazała się według oceny sali piosenka "Margerytki" Henryka Sumery i Gabriela Palowskiego, śpiewał Leszek Piszut /78 głosów/, na drugim miejscu znalazła się piosenka "Dixeland, zapomnianego dziecka" /muzyka Z. Brzuski, tekst dr Józef Krzywoniak/ śpiewała Krystyna Farnik /44 głosy/, na trzecim miejscu piosenka "To było we śnie" - śpiewana przez Bronisławę Kubiszta /40 głosów/ i na czwartym miejscu piosenka "Czarny Pies" /Tadeusz Szwarz/ i "Mój kraj" /Henryk Sumera/ - 34 głosów.

Najlepszą piosenkarką została Krystyna Farnik /piosenka "Tanczące Eurydyki" / - 144 głosy, pozostawiając na dalszych miejscach Piotra Dośtała /piosenka z filmu "Prawo i pięść" / - 48 głosów, Barbarę Palowską /piosenka "Bardzo lubię" - 39 głosów/ i Leszka Piszutę /piosenka "Dom wschodzącego słońca" / - 36 głosów.

Poza wspomnianymi śpiewali jeszcze: Alena Kadlubová z czeskiej szkoły ogólnokształcącej w Jabłonkowie /śpiewała pios. polską/, Piotr Sumera, Roman Ondraszek, Gabriela Mrozek, Melchior Sikora. /55/

Koncert w Cz. Cieszynie

Czwarty z kolei koncert chóru męskiego i żeńskiego Koła PZKO w Czeskim Cieszynie z udziałem solisty opery Teatru Z. Nejedlého w Ostrawie Oswalda Bugela /rodaka z Górnego Żukowa/ oraz solistki Wandy Przeczek oraz Władysława Niedoby odbył się w poniedziałek, dnia 29 listopada 1965 w Domu Kultury w Czeskim Cieszynie. W programie solistów były arie z opery "Carmen", "Tosca", "Halka". Słowo wiążące wygłaszali trzej aktorzy Sceny Polskiej, Janusz Bobek, Halina Branna oraz Ida Kocur. /56/

"Hasło" Orłowa w Ustroniu

Związek Nauczycielstwa Polskiego zaprosił na obchody "Dnia Nauczyciela" do Ustronia chor męski "Hasło" Orłowa, który wystąpił tam z koncertem w czasie uroczystości z okazji "Dnia Nauczyciela" oraz 60-lecia Związku Nauczycielstwa Polskiego. Śpiewał utwory Orlando di Lasaa, Moniuszki, Kołaczковского, Eugeniusza Fierli i Pawła Kalety. Występy urozmaicał śpiewak z akordeonem Tadeusz Błanik oraz Stanisław Bogunia /fortepian - utwory Chopina/, kwartet męski /utwory Brahmsa i Poemat Fibicha/.

Po koncercie była zabawa towarzyska. W drugim dniu, w niedzielę, zwiedzono domy czasowe nauczycieli w Jaszowcu, gdzie odbył się zaimprowizowany koncert w świetlicy Domu Nauczyciela. Było to w dniach 20 i 21 listopada 1965. Chór odniósł w Ustroniu duży sukces artystyczny. /57/

Festiwal Piosenki w Karwinie

W niedzielę dnia 5 grudnia 1965 odbyło się w Domu Kultury w Karwinie VI-Nowym Mieście powtórzenie trzynieckiego III Festiwalu Piosenki. Organizatorem było Koło PZKO Karwina VI wraz z zespołem "Wesoła Siódemka". Brało w nim udział znowu 16 piosenkarzy, "Balbinki", "Wesoła Siódemka" i orkiestra Zbigniewa Brzuski.

Inna była jednak ocena ze strony słuchaczy. Kolejność najlepszych piosenek była następująca: 1. "To było we śnie", 2. "Dixeland zapomnianego dziecka", 3. "Charleston". W konkurencji piosenkarzy: I miejsce - Piotr Dostał, II - Barbara Palowska, III - Krystyna Farnik. Jak z tego widać, publiczność karwinska wykazała inny smak artystyczny niż publiczność trzyniecka. /58/

Koncert "Echa" z Krakowa

W dniach 3 - 5 grudnia 1965 gościł na naszym terenie Chór Akademicki "Echo" z Krakowa, którego długoletnim dyrygentem był wybitny muzyk, kompozytor Wallek-Walewski. Chór dał w Czechosłowacji trzy koncerty a to w Jabłonkowie, Frydku-Mistku i Ostrawie. Towarzyszyli mu artyści-solisci opery krakowskiej Karol Lehnert, Bolesław Pawlus i Tadeusz Podsiadło oraz pianista Lesław Grzyb. Dyrygowali Zbigniew Toffel i Adam Pałka a słowo wiążące miał Władysław Horacek. Chór wykonał poloneza z opery "Halka", prolog z opery "Straszny dwór" oraz utwory Maklakiewicza, Lachmana, Kurpińskiego, Gorczyckiego, Wallka-Walewskiego, Smetany, Nowikowa, Brahmsa itd. Na jedynym na naszym terenie koncercie chór "Gorol" powitał gości swym "Hasłem" dając wyraz hołdu braci śpiewaczej z Krakowa. /59/

Teatr z Gliwic

Nawiązane w ubiegłym roku kontakty ze studenckim teatrem z Gliwic trwały dalej i doszło do dalszych wzajemnych wymian programów. W dniach 11 i 12 czerwca 1965 gościł zespół teatralny z Lutyni Górnej w Gliwicach, zaś dnia 21 czerwca 1965 zespół z Gliwic wystawił u nas w Cz. Cieszyńskie sztukę I. Baabla "Zmierzch". /60/

Wystawa malarska SLA w Suchej Górnej

Z inicjatywy Koła PZKO w Suchej Górnej urządzono w Domu Robotniczym w dniach 17-20 czerwca 1965 lokalną wprawdzie wystawę dzieł członków SLA, ale szerszą w swym zakresie od poprzednich i zachęcającą do urządzenia podobnych w naszym terenie. Nie była też zbyt bogata, ale prezentowała mieszkańcom Suchej niemal wszystkich naszych tworców, a więc: Lucję Berger, Tadeusza Bergera, Gustawa Fierlę, Dominika Figurnego, inż. Bronisława Firlę, Bronisława Liberde, Oskara Pawlasa, Karola Piegzę, Franciszka

Świdra, Jana Szkwarę. Pokazano na niej różne techniki i różne nawet style.

O celowości wystawy mówił na zagajeniu, w swym przemówieniu inż. Orszulik, za plastyków zaś mówił inż. Bronisław Firla.

461/

Z ż y c i a a k t y w i s t ó w

Abrahamowiny Konstantego Krzystka ze Skrzeczonia

Dnia 3 stycznia 1965 dożył swych 50 lat znany na całym terenie aktywista związkowy, kierownik Wydziału Kultury ZG PZKO Konstanty K r z y s t e k. Pracę społeczną rozpoczął już w okresie międzywojennym w różnych organizacjach kulturalnych, głównie zaś w Związku Harcerstwa Polskiego. Podczas okupacji hitlerowskiej pracował w kopalni w Dąbrowej jako gornik. Po wyzwoleniu rozpoczął pracę w hucie bogumińskiej, gdzie otrzymał książeczkę "przodownika pracy", nagrodę oraz dyplom "Bohatera Pracy Socjalistycznej". Poza pracą zawodową organizował działalność nowych organizacji polskich. Był przewodniczącym Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej w Skrzeczoni, pracował jako instruktor naczelnictwa w odrodzonym ruchu harcerskim, śpiewał w zespole choralnym i był reżyserem zespołu teatralnego "Świt" w Skrzeczoni. Reżyserem tego zespołu jest dotąd. Pod jego kierownictwem "Świt" osiągnął bardzo wysoki poziom, zajmując w konkursach PZKO oraz Konkursie Twórczości Młodzieży czołowe miejsca.

W roku 1955 otrzymał złotą odznakę "Jiráskova Hronova" i akt uznania Ministerstwa Szkolnictwa i Kultury. Na VIII Zjeździe PZKO odznaczony został aktem uznania Okręgowej Rady Narodowej w Ostrawie. Odznaczony również został brązową i srebrną odznaką związkową "Za zasługi". W roku 1952 powołał ZG PZKO Konstantego Krzystka na stanowisko sekretarza organizacyjnego. Następnie przez wiele lat prowadził dział teatralny w aparacie ZG, pełniąc zarazem funkcję kierownika biura. Od VIII Zjazdu PZKO był znowu wybrany sekretarzem związkowym.

Poza swą pracą zawodową w aparacie ZG PZKO pracuje nadal ofiarnie jako członek zarządu Koła PZKO w Skrzeczoni, reżyser zespołu teatralnego "Świt" a także jako członek Zarządu Głównego PZKO.

/62/

Abrahamowiny Zygmunta Pietraszka z Suchoj Górnej

Dnia 27 lutego 1965 obchodził swe 50 urodziny Zygmunt P i e t r a s z e k, jeden z ofiarnych i sumiennych aktywistów Koła PZKO w Suchoj Górnej. Już od młodości interesował się pracą społeczną. Już w roku 1931 w nowo założonym klubie sportowym "Lechia" jest członkiem dorostu i bierze udział w meczach przyjacielskich i mistrzowskich. Jako piłkarz przechodzi potem do klubu sportowego "Polonia" w Karwinie i broni jej barw w okresie 1935-1939 nawet na meczach międzynarodowych. Po drugiej wojnie światowej pomaga odnowić życie sportowe w klubie "Lechia", bierze udział również w rozgrywkach hokejowych.

Był również gorącym miłośnikiem pieśni i już w 16 roku życia stał się członkiem chóru mieszanego Koła Śpiewaczo-Teatralnego, połączonych Kół Macierzy Szkolnej w Suchej Górnej i śpiewał aż do wybuchu wojny w roku 1939. Po wojnie organizował chór męski i stał się jego dyrygentem i prowadzi go dotąd /19 lat/. Od roku 1954 jest również kierownikiem artystycznym okretu męskiego "Gama". Za swój wysiłek śpiewaczy otrzymał w roku 1960 brązową odznakę Zjednoczenia Polskich Zespołów Śpiewaczych i Instrumentalnych w Warszawie a w roku 1962 srebrną odznakę "Za zasługi" ZG PZKO. Po wojnie organizował również zespół muzyczny, którym dyrygował w czasie jego występów przy różnych uroczystościach. /63/

75 lat Huberta Tesarczyka z Trzycieża

Dnia 8 marca 1965 obchodził swe 75 urodziny ofiarny i sumienny pracownik kulturalno-oświatowy, emerytowany kierownik szkoły Hubert T e s a r c z y k z Trzycieża. Całe życie poświęcił pracy społecznej. W okresie międzywojennym był członkiem Choru Towarzystwa Nauczycieli Polskich w Czechosłowacji, aktywistą Macierzy Szkolnej, Rodziny Opiekuńczej itd. Po wojnie organizował Koło PZKO w Trzycieżu. Rozwój tego koła i jego działalność związane są z jego osobą. /64/

70 lat Elżbiety Żebrok z Orłowej

Dnia 1 kwietnia 1965 obchodziła swe 70 urodziny cicha lecz bardzo ofiarna działaczka kulturalna Elżbieta Ż e b r o k o w a z Orłowej. Była przez długie lata aż do odejścia na emeryturę gawędziarką teatrzyku lalek "Bajka" przy ZG PZKO i pozyskała sobie wdzięczność i względy wszystkich władz tego teatrzyku. Od samego powstania PZKO była ofiarną i sumienną działaczką Koła orłowskiego. Występowała często w zespole teatralnym. Od początków Koła prowadziła bibliotekę Koła a obecnie prowadzi nadal dział polski publicznej biblioteki miasta Orłowej. /64/

60 lat Alojzego Drozda ze Stonawy

Dnia 21 maja 1965 dożył wieku emerytalnego 60 lat Alojzy D r ó z d, pracownik kulturalno-oświatowy, dyrektor polskiego gimnazjum w Orłowej a obecnie Ogólnokształcącej Szkoły Średniej w Orłowej.

Urodził się w Lutyni Górnej jako syn górnika. Po ukończeniu studiów na fakultecie filozofii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie /polonistyka i historia/ objął funkcję profesora w Polskim Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Orłowej. W czasie okupacji hitlerowskiej był aresztowany i więziony w obozie koncentracyjnym w Gusen. Po wyzwoleniu objął wspomniane już stanowisko dyrektora gimnazjum w Orłowej.

Pracował jako aktywista Koła PZKO w Stonawie, wygłaszając okolicznościowe prelekcje. /65/

80 lat Adama Kubali z Cz. Cieszyna

Swę 80 urodziny obchodził w dniu 6 lipca 1965 emerytowany dyrektor szkoły wydziałowej w Trzyncu Adam K u b a l a, syn chłopa-chałupnika z Kozakowic, koło Góleszowa. Od 1908 do 1939 roku pracował w zawodzie nauczycielskim na posadach w Dąbrowej, Frysztacie, Trzyncu. W okresie drugiej wojny światowej więziony był w więzieniu i obozie koncentracyjnym Mauthausen-Gusen. Po zwolnieniu z obozu pracował jako robotnik w fabryce mebli a potem fabryce śrub. Od 1945 roku przeszedł na emeryturę. Nie przestał jednak pracować jak w Miejskiej Radzie Narodowej w Czeskim Cieszynie, jak i w PZKO. Był znanym działaczem społecznym, organizatorem wielu wieczorków szkoły, koncertów Choru TNP i PZKO, festynów, zabaw ludowych. Ponadto był powojennym redaktorem odpowiedzialnym gazetek szkolnych "Nasza Praca" i "Praca Szkolna". /66/

Abrahamowiny Emila Hanzla ze Stonawy

Dnia 21 lipca 1965 dożył swych 50 lat aktywista i działacz kulturalno-oświatowy Emil H a n z e l ze Stonawy. Od wczesnej młodości pracował społecznie, przede wszystkim w robotniczej organizacji młodzieżowej "Siła", był aktywnym śpiewakiem chorów tej organizacji a także aktorem i dobrym reżyserem zespołu teatralnego stonawskiej "Siły".

Poza tym był i jest członkiem zarządu wiejskiej organizacji KPC, przez wiele lat pełnił funkcję sekretarza MRN. Tak samo w Kole PZKO był członkiem zarządu i poza funkcją reżysera pełnił obowiązki kierownika życia świetlicowego przez szereg lat. Został za swą pracę odznaczony srebrną odznaką "Za zasługi" ZG PZKO z okazji 15-lecia Związku. /67/

80 lat Michała Słowika z Suchej Górnej

We wtorek dnia 28 września 1965 dożył 80 lat wieku jeden z pracowników politycznych na naszym terenie, Michał S ł o w i k z Suchej Górnej. Przez 20 lat pracował jako górnik na kopalni Barbara i tam też w roku 1921 wraz z innymi towarzyszami założył organizację KPC. Znany był również jako działacz Czerwonych Związków Zawodowych oraz Proletariackiej Fizycznej Kultury.

Z okazji tej rocznicy życiowej został odznaczony przez prezydenta republiki "Orderem Pracy", który wręczył mu sekretarz Połnocnomorawskiego Komitetu Okręgowego KPC w Ostrawie Oldřich Voleňk na uroczystym spotkaniu w Domu Kultury w Suchej Górnej. /68/

60 lat Alfonsa Brzuski z Cz. Cieszyna

Dnia 30 października 1965 dożył swych 60 lat przedwcześnie emerytowany dyrektor szkoły w Czeskim Cieszynie Alfons B r z u s k a. Poza wzorowym wykonywaniem obowiązków nauczycielskich z pełną werwą poświęcał się pracy społecznej, zwłaszcza na polu muzyki i śpiewu. Już w czasie studiów w seminarium nauczycielskim w Ostrawie dyrygował choremi studenckimi i grał w orkiestrze symfonicznej. Jako młody nauczyciel organizował w Mostach p. Jabł.

chór mieszany, męski; orkiestrę dętą i smyczkową. Był dyrygentem okręgowym powiatu jabłonkowskiego Związku Chorów Polskich w Czechosłowacji. Po wojnie był członkiem aktywnego Chóru TNP, gdzie wykonywał również funkcję prezesa a później sekretarza.

Harmonizował wiele pieśni dla swoich zespołów śpiewaczych i muzycznych. Opracował również muzykę do wielu widowisk scenicznych dla dzieci, których wiele sam był autorem. Był autorem już drugiego śpiewnika szkolnego w Państwowym Wydawnictwie Pedagogicznym w Pradze. Poza tym napisał ponad 50 ciekawych słuchowisk dla polskich audycji w Rozgłośni ostrawskiej, prowadził dział gier i zabaw w "Jutrzence" itd., bo nie można wymienić wszystkich jego funkcji. /69/

60 lat Józefa Zuczka z Orłowej

Swych 60 lat życia dożył w dniu 20 października 1965 profesor Józef Z u c z e k z Orłowej. Po ukończeniu gimnazjum orłowskiego studiował matematykę i fizykę na Uniwersytecie Karola w Pradze a po ukończeniu studiów i odbyciu służby wojskowej objął w roku 1931 obowiązki nauczyciela matematyki i fizyki w prywatnym jeszcze wówczas gimnazjum realnym Macierzy Szkolnej w Orłowej. Obok swej pracy zawodowej pracował społecznie przede wszystkim w Macierzy Szkolnej. Przez drugą wojnę światową nie przyjąwszy "Volkslisty" pracował jako robotnik przy różnych podrzędnych pracach w różnych przedsiębiorstwach. Po wyzwoleniu był jednym z pierwszych ochotników przy pracach remontowych zniszczonego przez okupantów budynku gimnazjum i rozpoczął na nowo swą pracę nauczycielską w tym zakładzie.

Poza pracą zawodową pracował i pracuje nadal jako aktywista i działacz społeczno-kulturalny Koła PZKO w Orłowej. Mało naprawdę było w tym kole imprez, których prof. Józef Zuczek nie pomagałby organizować. Należy bowiem do grupy cichych, bezimiennych, ale niezwykle ofiarnych i sumiennych ludzi, którzy swe życie ofiarują dla potrzeb społeczeństwa. /69/

60 lat Józefa Raszki z Trzynca

Z życia aktywistów pozazwiązkowych, ale powiązanych z życiem naszym warto zanotować również dożycie 60 lat wieku przez Józefa R a s z k ę, znanego muzyka i dyrygenta jednej z najlepszych orkiestr w okręgu połnocnomorawskim - orkiestry hutniczej w Trzyncu.

Z muzyką Józef Raszka zetknął się już jako 9-letni chłopiec na lekcjach gry na skrzypcach, potem na trąbce u ówczesnego dyrygenta orkiestry robotniczej w Trzyncu, Schoupala. W 17 roku życia zaczyna grać sam w orkiestrze swego nauczyciela. Równocześnie staje się dyrygentem chóru "Siły" w Kónskiej a potem chóru "Fizkultury". Służbę wojskową spędza również w orkiestrach /1925-27/. Po powrocie ze służby wojskowej został zastępcą dyrygenta orkiestry hutniczej a w roku 1935 objął dyrygenturę orkiestry zarówno dętej, jak i smyczkowej. W czasie okupacji hitlerowskiej został z tego stanowiska usunięty, a swe zamiłowania muzyczne mógł uprawiać jedynie jako członek na wpoł zakonspirowanego kwartetu Pawła Kalety. Po wyzwoleniu organizuje od razu orkiestrę "Siły".

obejmując ich kierownictwo. Pracował również w CZM-SMP i PZKO, wiele razy towarzyszył ze swą orkiestrą zespołom PZKO do Polski /np. na Tarnowskich Gwarkach/, zespół "Olza" od samego początku istnienia korzystał z zespołu muzycznego, którego członkami byli orkiestraci Raszki. W ostatnich czasach, zresztą w całych dziejach naszego Związku, orkiestra Raszki koncertowała na festynach, festiwalach i przy innych uroczystościach związkowych. Sam jednak Józef Raszka z powodu choroby musiał w ostatnich czasach zrezygnować z funkcji dyrygenta hutniczej orkiestry. /70/

60 lat Alfreda Kocura z Nowego Bogumina

W dniu 5 grudnia 1965 dożył również wieku emerytalnego 60 lat znany na naszym terenie aktywista i zasłużony działacz społeczny Alfred K o c u r, dyrektor Polskiej Szkoły Podstawowej w Nowym Boguminie. Już w okresie międzywojennym w czasie studiów w seminarium nauczycielskim a potem jako młody nauczyciel w prywatnych szkołach Macierzy Szkolnej rzucił się w wir pracy społecznej. Był członkiem chorumięszanego Macierzy Szkolnej w Rychwałdzie i tam też prowadził jako reżyser zespół teatralny. Pracował również jako członek i założyciel "Siły" oraz jako działacz Polskiej Partii Socjalistycznej. W okresie międzywojennym objął stanowisko kierownika Polskiej Szkoły Ludowej w Nowym Boguminie. W okresie hitlerowskiej okupacji pracował jako robotnik fizyczny w firmie Trampler w Orłowej. W kwietniu roku 1942 został jednak aresztowany przez gestapo jako członek nielegalnej organizacji podziemnego ruchu oporu, uwięziony został w Cz. Cieszynie, skąd wywieziono go do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu a potem do Mauthausen-Gusen, gdzie przebywał aż do wyzwolenia obozu.

Po powrocie do domu pomimo nadwyreżonego zdrowia znowu z zapałem i werwą rzuca się w wir prac społecznej i politycznej. Doprowadza po wielu staraniach do otwarcia polskiej szkoły w Nowym Boguminie, której zostaje dyrektorem aż do chwili obecnej. Jest aktywnym członkiem KPC, SPB, założycielem PZKO w powiecie frysztackim. Pełnił wiele lat funkcję przewodniczącego Koła PZKO w Nowym Boguminie, sekretarza powiatowego PZKO w powiecie ostrawskim /boguminskim obwodzie/, był i jest wieloletnim członkiem Zarządu Głównego PZKO w Czeskim Cieszynie.

Za swą pracę otrzymał różne wyróżnienia i odznaczenia jak: honorową odznakę SPB, państwowe odznaczenie SPB, medal 20-lecia CSRS, akt uznania ORN w Ostrawie, akt uznania MRN w Nowym Boguminie, aktu uznania jako nauczyciel, a tak samo srebrną odznakę ZG PZKO "Za zasługi". /71/

Odznaczenie państwowe Heleny Zoniowej z Łak

Z okazji 20 rocznicy wyzwolenia Republiki Czechosłowackiej przez Armię Radziecką otrzymała w maju Helena Z o n i o w a, aktywistka i zasłużona działaczka związkowa i społeczna odznaczenie państwowe "Za wybitną pracę". /72/

Zgon Rudolfa Liszoka z Karwiny II-Granic

Dnia 27 stycznia 1965 zmarł w Karwinie II-Granicach ofiarny i sumienny pracownik społeczny i aktywista związkowy Rudolf L i s z o k. Już w młodym wieku pracował społecznie, przede wszystkim jako naczelnik sekcji gimnastycznej "Siły", ale także był sportowcem, śpiewakiem w chorach, aktorem w zespole teatralnym. Przez wiele lat był wiceprzewodniczącym Koła PZKO oraz członkiem zarządu SRPS. Zmarł w 57 roku życia. Pogrzeb odbył się 30 stycznia 1965 przy licznych udziale braci gorniczej i ludności. Ze Zmarłym pożegnał się w imieniu Koła Rudolf Graca. /64/

Zgon Leona Derlicha z Karwiny

Dnia 18 lipca 1965 zmarł w Karwinie I-Mieście Leon D e r l i c h, działacz i publicysta, w wieku 60 lat. Był on od 18 roku życia obłożnie chory - jednak leżąc w łóżku pracował naukowo i społecznie. W czasie wojny i okupacji hitlerowskiej organizował pomoc dla więźniów obozów koncentracyjnych. Napisał wiele artykułów i prac naukowych dotyczących historii naszego Śląska Cieszyńskiego. Pisał pod pseudonimem Andrzej Sowa. /73/

.Zgon Franciszka Bogocza z Cieszyna /Polska/

Dnia 20 sierpnia 1965 zmarł prof. Franciszek B o g o c z , wychowanek Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, który zdobył wielką wiedzę przyrodniczą. Był jednym z pierwszych uczniów pierwszego gimnazjum polskiego w Cieszynie, potem stał się jego profesorem a w końcu jego dyrektorem w okresie międzywojennym. Po wojnie objął funkcję dyrektora I Liceum Ogólnokształcącego w Cieszynie. Zmarł w 85 roku życia. Na naszym terenie znany był z licznych wystaw owoców, był bowiem sławnym pomologiem, licznych prelekcji w naszych Kołach głównie na tematy sadownicze i przyrodnicze, bo bardzo chętnie, wyjeżdżał do wszystkich zakątków naszego Śląska Cieszyńskiego, zyskując wszędzie pełne uznanie dla swych teoretycznych i praktycznych wiadomości. /74/

Zgon Józefa Raszki z Trzyńca

Dnia 12 października 1965 zmarł jeden z najwybitniejszych rodzimych muzyków, dyrygent hutniczej orkiestry dętej w Trzyńcu Józef R a s z k a, o którym pisaliśmy obszerniej w związku z jego 60 urodzinami /str. 638/. Choroba, o której wspomniano jako o przyczynie jego wycofania się z dyrygentury w ostatnich czasach, spowodowała jego przedwczesny zgon. /75/

Z ż y c i a s p o ł e c z e ń s t w a p o l s k i e g o

S p r a w y s z k o l n i c t w a

Jubileusz gazetek szkolnych

W październiku 1965 upłynęło 20 lat od chwili, gdy Zarząd Główny Towarzystwa Nauczycieli Polskich w Czechosłowacji rozpoczął wydawanie gazetek szkolnych pod nazwą "Nasza Szkoła" i "Praca Szkolna". /76/

Chór szkolny Jabłonek

W środę dnia 12 maja 1965 występował na scenie Domu Narodowego w Przerowie chór szkolny Polskiej Dziewięcioletniej Szkoły podstawowej z Jabłonek w ramach konkursu najlepszych chorów szkolnych okręgu połnocnomorawskiego. Zespół pod kierownictwem nauczyciela Józefa Mazura wykazał bardzo wysoki poziom artystyczny i otrzymał za dobrą emisję głosu, doskonałą intonację, rytm i piękne brzmienie zasłużenie pierwsze miejsce spośród kilkunastu bardzo dobrych chorów.

Również drugi chór szkolny polskiej dziewięcioletki w Czeskim Cieszynie pod kierownictwem nauczyciela Edwarda Kaima uplasował się dobrze i uzyskał w konkursie wyróżnienie. /77/

D a l s z e w a ż n e w y d a r z e n i a

Jubileusz polskich audycji radiowych

Dnia 1 lipca przypada 15 rocznica rozpoczęcia w rozgłosni ostrawskiej nadawania audycji w języku polskim. Początkowo pracował w redakcji tych audycji sam Bolesław Dużawa, ze Stonawy, po roku przyszła dalsza siła a to Otylia Boleska.

Z okazji tego jubileuszu doszło w środę 14 lipca 1965 do uroczystego spotkania. Wśród gości znaleźli się: przedstawiciel KO KPCtow. Pošusta i Abraham, dyrektor rozgłosni ostrawskiej tow. Závodský, pracownicy rozgłosni tow. Mašlonka i Kobělková, redaktor naczelny "Głosu Ludu" dr. Tadeusz Siwek, redaktor Nové svobody tow. Smetana. Przemawiał tow. Pošusta i wraz z podziękowaniem za dobrą pracę wręczył dyrektorowi rozgłosni list gratulacyjny KO KPC. Prezydium ZG PZKO na swym posiedzeniu dnia 13.7.1965 przyznało redakcji polskich audycji srebrną odznakę "Za zasługi". /78/

Obchody tysiąclecia stosunków czesko-polskich

W dniach od 18 lipca do 10 września odbywały się uroczystości z okazji tysiąclecia stosunków czesko-polskich w zabytkowym zamku Hradec przy Opawie. Odbyło się w ramach tych uroczystości odsłonięcie tablicy pamiątkowej z następującym napisem czesko-polskim: "Spotkanie księżniczki czeskiej Dąbrowki z wysłannikami księcia polskiego Mieszka w roku 965 wiąże tę miejscę z początkiem przyjaźni między ludem obu krajów". Odsłonięcie

tablicy odbyło się w niedzielę dnia 18 lipca 1965 a równocześnie została otwarta wystawa dokumentów obrazujących tysiąclecie wzajemnych stosunków czesko-polskich, wystawa plastyków krakowskich, wystawa prac dzieci polskich i czeskich, wystawa rzemiosła artystycznego oraz wystawa grafik Danuty Kern na tematy czechosłowackie.

Odbyła się również uroczysta akademia z okazji 1000-lecia stosunków czesko-polskich oraz z okazji 21 rocznicy powstania PRL przed południem w wielkiej sali czerwonego zamku. Po południu, zaś na dziedzińcu zamkowym odbyły się występy zespołów artystycznych i tanecznych, jak "Vsacan", regionalny zespół z Koniakowa /Polska/, zespół ZG PZKO "Olza", zespół dziecięcy polskiej szkoły z Jabłonkowa, tercet żeński z Komarowa koło Opawy. Obecni byli wśród gości: minister szkolnictwa i kultury Čestmír Čisář, radca ambasady PRL w Pradze Stefan Styczynski, konsul PRL w Ostrawie Jan Korczyński, wicekonsul PRL Kazimierz Janiczek, przedstawiciele KO KPC, delegacja z Katowic, Opola, Raciborza, przedstawiciele ORN w Ostrawie - przew. Mušal i przew. kom. szkolno-kult. Emerich Mistecký, przedstawiciel KO FN Žinčák, delegacja ZG PZKO z przewodniczącym Eugeniuszem Suchankiem i wiceprzewodniczącym Adolfem Kubeczką na czele, przedstawiciele KP KPC i inni.

Odsłonięcia tablicy pamiątkowej dokonali J. Mušal i J. Korczyński, akademię zagażał tow. Žinčák, przemówienia wygłosili towarzysze Čisář i Styczynski, zaś sekretarz KP KPC w Opawie tow. Židek odczytał rezolucję.

Niestety, pogoda nie dopisała, większość uroczystości musiano przesunąć do sali zamkowej. /79/

Koncert Barbary Hesse-Bukowskiej

We czwartek dnia 3 czerwca 1965 odbył się w Domu Kultury w Ostrawie w ramach akcji "Ostravský máj" koncert znanej polskiej pianistki Barbary Hesse-Bukowskiej, która przy akompaniamencie Państwowej Filharmonii z Ostrawy wykonała drugi koncert fortepianowy f-moll Fryderyka Chopina. Poza tym na koncercie tym została wykonana uwertura Feliksa Mendelsohna Bartoldiego "Hybrydy" oraz osma symfonia "Pastoralna" Ludwika van Beethovena. Dyrygował dyrygent izraelski George Singer. /80/

Jubileusz miasta Hawierzowa

W ramach obchodów jubileuszu 10-lecia miasta Hawierzowa, odbyła się dnia 5 grudnia 1965 w Domu Kultury Petra Bezruča w Hawierzowie uroczyste posiedzenie Miejskiej Rady Narodowej i Miejskiego Komitetu KPC. Przy ocenie pracy organizacji społecznych istniejących w tym mieście akty uznania, poza innymi organizacjami, otrzymały również Koła PZKO w Będowicach i Suchej Dolnej. /81/

"Mazepa" Słowackiego w Grudziądzu

Dnia 1 października /piątek/ 1965 wystawił Teatr Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu sztukę Juliusza Słowackiego "Mazepa" w reżyserii Kazimierzy Brodzikowskiej. Teatr ten zatrzymał się na naszym terenie w drodze na Dni Przyjaźni Czesko-Polskiej w Szumperku. Dyrektorem i kierownikiem artystycznym jest Aleksander Gąsowski, znany na naszym terenie z okresu powojennego, gdy był dyrektorem teatru w Bielsku i często z jego zespołem odwiedzał nasz teren. /82/

Chóry w powiatowych eliminacjach KTMiP

W niedzielę dnia 23 maja 1965 odbyły się w Domu Kultury w Karwinie VI-Nowym Mieście powiatowe eliminacje chórów w ramach Konkursu Twórczości Młodzieży i Pionierów. Chór mieszany "Przyjaźń" z Karwiny I i VI uzyskał zaszczyt pierwsze miejsce, drugie zaś miejsce uzyskał czeski chór mieszany "Beskyd" z Suchej. W kategorii chórów żeńskich pierwsze miejsce zyskała grupa żeńska choru "Beskyd", drugie miejsce zaś chór żeński PZKO z Czeskiego Cieszyńska /dyr. inż. Alojzy Kaleta/. Jedyny w kategorii chórów męskich chór PZKO "Hejnał" /dyryg. Alojzy Kunschke/ z Karwiny I uzyskał drugie miejsce. /90/

Wyróżnienie z okazji 20-lecia CSRS

Komitet Centralny Czechosłowackiego Związku Młodzieży przyznał w ramach uroczystości jubileuszowych 20-lecia CSRS akty uznania dla pisarzy, plastyków i innych grup artystów, tworzących dla dzieci i młodzieży. Jednym z wyróżnionych został również Henryk Jasieczek, redaktor gazetki szkolnej "Jutrzenka" jako autor różnych wierszy i opowiadań dla dzieci i młodzieży. /90/

Czerwono-czarni w Trzyńcu

Huśniczemu Ośrodkowi Kultury w Trzyńcu udało się uzyskać występ popularnego w Polsce zespołu muzycznego "Czerwono-czarnych", który wystąpił w sobotę dnia 28.8. na nowym stadionie sportowym w Trzyńcu. Zespół przyjechał w pełnym składzie ze swą grupą big-beatową /mocnego uderzenia/ oraz popularnymi solistami piosenkarkami Kariną Stanek i Marią Sobczyk. Został bardzo serdecznie przyjęty zwłaszcza przez młodsze pokolenie widzów. /91/

Jubileusz 20-lecia Těšínského divadla

Dnia 17 października 1965 odbyło się w Domu Kultury w Czeskim Cieszynie spotkanie z okazji 20 rocznicy powstania Těšínského divadla oraz 15 sezonu Sceny Polskiej. W spotkaniu tym wzięła udział również delegacja ZG PZKO /Jan Rusnok i dr Józef Macura/, która wręczyła Scenie Polskiej przyznaną przez ZG PZKO srebrną odznakę "Za zasługi". /92/

Rybnickie Dni Literatury

W dniach 10-14 października 1965 odbywały się czwarte z kolei "Rybnickie Dni Literatury" z udziałem szeregu wybitnych pisarzy polskich jak R. Dobrowolskiego, Sztaudyngera, Pasternaka, M. Hollara i innych. Odbyło się tam ogółem 98 spotkań pisarzy z publicznością, które cieszyły się wielką popularnością. Organizatorem tej imprezy był klub literacki "Kontakty" i Zarząd Związku Zawodowego Gorników ROW. Zorganizowano również wielki kiermasz książki.

Nasz teren reprezentowali tam: Bronisław Bielan, Gustaw Sajdok i Janusz Gaudyn. Pierwsi dwaj wystąpili na wieczorze literackim w Wodzisławiu a Janusz Gaudyn na wieczorze literackim w Niedobczycach /wspólnie z J.I.Sztaudyngerem/.

Scena Polska

W roku 1965 Scena Polska Teatru Czeskocieszyńskiego wystawiła następujące premiery:

"Uczta morderców" - Andrzeja Wydrzyńskiego. Premiera odbyła się dnia 12 lutego 1965 w Cz. Cieszynie.

"Maria Magdalena" - Armanda Salacru w tłumaczeniu Franciszka Michalika. Premiera odbyła się 21.2.1965 w Czeskim Cieszynie.

"Kordian" - Juliusza Słowackiego w reżyserii i inscenacji Franciszka Michalika. Opracowanie muzyczne Josef Přebinda, Scenografia Władysław Cejnar. W roli tytułowej Henryk Boukołowski. Premiera odbyła się 7 maja, w Cz. Cieszynie. Ostatnie przedstawienie odbyło się zaś dnia 15 października 1965 w ramach obchodu 20 rocznicy powstania Teatru Czeskocieszyńskiego.

"Romeo, mój sąsiad" - komedia muzyczna W. Jasmana i R. Hadżijewa - w reżyserii Witolda Rybickiego, inscenizacji Franciszka Michalika. Premiera dnia 29.9.1965. Grali w niej po raz pierwszy nowi aktorzy: Janina Buławianka, Władysław Liberda i Karol Suszka.

"Żołnierz okowyany" - bajka dla dzieci szkolnej, przedstawienia we wrześniu 1965 /11.9. w Cz. Cieszynie/

"Przygody Falstaffa" - Szekspira w reżyserii Witolda Rybickiego. W roli tytułowej Franciszek Michalik. Premiera dnia 22 października 1965 w Cz. Cieszynie.

"Lumpacivagabundus" - dawna "Wesoła trójka" albo "Trójka hultajska" - wesoła komedia, której premiera odbyła się dnia 28 listopada 1965 w Cz. Cieszynie. W głównych rolach występowali: Karol Suszka, Janusz Bobek i Władysław Liberda. Autorem tej operetki jest wiedeński aktor i komediopisarz Joahann Nestroy. Tłumaczył Henryk Jasiczek, kompozytor muzyki J. Fiala, Reżyser Zdeněk Bittl, scenograf J. Obšil.

Wścig Pokoju

Start XVIII Wścigu Pokoju Berlin-Praga-Warszawa odbył się dnia 8 maja 1965 w Berlinie. Do wścigu stanęło 100 kolarzy z 19 krajów. Trasa wścigu, wynosiła 2 318 km i podzielona była na 15 etapów. Wścig był bardzo trudny z powodu długości trasy a przede wszystkim fatalnej pogody, która sprawiła, że do Warszawy nie dojechało 25 kolarzy, czyli 1/4.

W klasyfikacji indywidualnej zwycięzcami byli:

1. Lebediew /ZSRR, 56:41:26/,
2. Doležal /CSRS, 56:43:34/,
3. Kudra /Polska, 56:43:45/,
4. Sajdchużin /ZSRR/,
5. Dumitrescu /Rumunia/,
6. Peschel /NRD/,
7. Swerts /Belgia/,
8. Ritter /Dania/,
9. Zielinski /Polska/,
10. Ampler /NRD/,
11. Magiera /Polska/,
12. Schejbal /CSRS/,
13. Kegel /Polska/,
14. Gazda /Polska/,
15. Gawliczek /Polska/,
16. Hora /CSRS/,
17. Kvapil /CSRS/,
18. Smolík /CSRS/.

W klasyfikacji drużynowej kolejność przedstawiała się następująco: 1. Związek Radziecki /172:16:40 godz./, 2. Polska /172:28:42 godz./, 3. NRD /172:30:35 godz./, 4. CSRS /172:41:42 godz./, 5. Francja, 6. Rumunia, 7. Belgia, 8. Węgry, 9. Dania, 10. Jugosławia /173:29:28 godz./.

Fioletowy trykot najaktywniejszego kolarza zdobyli:

1. Sajdchużin /ZSRR, 66 pkt./,
2. Desvoges /Francja, 47 p./
- 3 i 4. Swerts i Peschel po 41 pkt.,
5. Lebediew /ZSRR, 40 punktów/.

Prasa i wydawnictwa

Głos Ludu

Dnia 18 marca 1965 wyszedł jubileuszowy, bo 3.000 numer poczytnej gazety partyjnej dla ludności polskiej "Głosu Ludu". /Dla przypomnienia numer 1 ukazał się dnia 9.6.1945, 500 - 18.1.1949, 1.000 - 13.5.1952, 2.000 - 14.10.1958/.

Pismo to wprowadziło w roczniku 1965 specjalną rubrykę "T u P Z K O", gdzie umieszczano krótkie wiadomości z życia naszego Związku, przede wszystkim zaś pisano o pracy oraz imprezach Koł.

W roku 1965 przypadła również rocznica 20-lecia pojawienia się pierwszego numeru pisma. W związku z tą rocznicą odbyło się we wtorek dnia 8 czerwca 1965 uroczyste spotkanie redakcji, dawnych i obecnych współpracowników i pracowników w Domu Śląskim w Czeskim Cieszynie. Wśród gości znaleźli się: naczelny sekretarz KO KPC Oldřich Voleník, sekretarz KO KPC Jaroslav Kozel, Zdeněk Měkyně i S. Pořusta, za KP KPC sekretarz F. Meduna z Karwiny, przedstawiciel KP KPC z Frydku-Mistku E. Hrabec, naczelny redaktor Nové svobody F. Kolár, przedstawiciel konsyliatu PRL w Ostrawie mgr Kazimierz Kos, przewodniczący Związku Dziennikarzy Czechosłowackich w Ostrawie M. Samolevič, przedstawiciel "Trybuny Robotniczej" z Katowic tow. Wielgus, dyrektor naczelny telewizji krajowej K. Dietler, przewodniczący SPB w Ostrawie F. Turhanow,

przedstawiciele redakcji "Zwrotu", "Kroniki Beskidzkiej" z Bielska, "Głosu Ziemi Cieszyńskiej" z Cieszyna, "Trzynieckiego Hutnika", polskich audycji w rozgłośni ostrawskiej, dyrekcji ostrawskiej rozgłośni, kierownictwa Sceny Polskiej itd.

Spotkanie zagaik sekretarz redakcji Jan Pszczołka, o historii postępowej prasy polskiej a Śląsku Cieszyńskim mówił redaktor naczelny dr Tadeusz Siwek. Z okazji tego jubileuszu przedstawiciele władz wręczyli kolektywowi redakcyjnemu oraz niektórym redaktorom /Tadeusz Siwek, Jan Pszczołka, Władysława Krumnikłowa, Józef Raszyk, Jan Zolich, Rudolf Urbanek, Edward Firla i Stefan Mamon/ honorowe akty uznania /czestné uznání/. Przedstawiciele ZG PZKO wręczyli redakcji "Głosu Ludu" przyznając jej srebrną odznakę "Za zasługi". /84/

Dnia 25 listopada 1965 wydała redakcja "Głosu Ludu" okazijną jednodniówkę pod tytułem "D y s z k a n c i k" o charakterze humorystyczno-satyrycznym w cenie 1 Kčs i nakładzie 2.500 egzemplarzy. W numerze pojawiły się między innymi prace Janusza Gaudyna, Henryka Jasiczka, Alojzego Manki, Gabriela Palowskiego, Wilhelma Przeczka, Antoniego Sochora, Jana Sembola, Adama Wawrosza obok redaktorów "Głosu Ludu". /85/

Konkurs "Głosu Ludu" z okazji 20-lecia wyzwolenia CSRS

Dnia 3 kwietnia 1965 dokonało jury konkursowe otwarcia kopert z pracami nadesłanymi na konkurs literacki ogłoszony przez redakcję "Głosu Ludu" dla uczczenia dwudziestolecia wyzwolenia naszej republiki. Na konkurs wpłynęły następujące prace pod podanymi godłami:

1. Pastwisko i pamięć - godło /Rocznik 36/
2. Tragiczna ewakuacja - /Tragedia/
3. Wiosna - /Wiosna/
4. Kozaczki - /Mariola/
5. Rodzinna wycieczka dwudziestolecie - /Sruknok/
6. Zdziwienie krytyka - /Jaśmin/
7. Schematyzm czy entuzjazm - /Trójkąt/
8. Nowe mieszkanie - /Kwiecien/
9. Dwa obrazy - /Dwa obrazy/
10. Aniela - /Eureka/
11. Bez tytułu - /Beskidy/
12. Hra - /Czmera/
13. Deportacja - /Deportacja/
14. Szpilki - /Arwet/
15. Kto winien - /Arwet/
16. Lata w Alpach - /Arwet/
17. Pod stopami monterów - /Modrzański/
18. Kiosk na rogu ulicy - /Most/
19. Konkurs-Konkurs-Konkurs - /Kapiszon/
20. Tryptyk - /Roman/
21. Wiosenna tułaczka - /Athinni/
22. Dzień zagubiony w życiu - /Przestrzenia/
23. Duren - /Przestrzenie/
24. Czantoria - /Fildekos/
25. Polegała się postawi - /Żądło/

26. Palica na tranzystorach	- /Palica/
27. Tacy jesteśmy	- /Pierwszy siwywłos/
28. Wyjście	- /Adriatyk/
29. Płoty	- /Persefona/
30. Pierwsze budowle	- /Dariusz II/
31. Słowiki	- /Koniczyna/
32. 16 lat w 20 latach	- /16 lat w dwudziestu/
33. Kto pożycz	- /Staruszek/
34. Staruszek i złoty człowiek	- /Staruszek/
35. Niepokój Andrzeja	- /Staruszek/
36. Nad Czarnym Morzem	- /Staruszek/
37. Ojciec i Bwana	- /Staruszek/
38. Stary grat	- /Staruszek/
39. Moje wspominki	- /Stroka/
40. Wyrzeczenie	- /Kapiszon/
41. Wierzę w człowieka	- /Piotr/
42. Las i ludzie	- /Głos/
43. /Zgięcie/	- /Jelen/

Jury w składzie: Daniel Kadłubiec, dr Tadeusz Siwek, Władysław Sikora przyznało następujące nagrody:

- I nagroda: "Lato w Alpach" /godło Arwet/ - Wiesław Berger
 "Słowiki" /godło Koniczyna/ - Henryk Jasiczek.
- II nagroda: "Kiosk na rogu ulicy" /godło Most/ - Bronisław Bielan,
 "Płoty" /godło Persefona/ - Stefan Mamon,
 "Palica na tranzystorach" /godło Palica/ -
 - Bronisław Brocner
- III nagroda: "Kozaczki" /godło Mariola/ - Wilhelm Przeczek,
 "Aniela" /godło Eureka/ - Bronisław Bielan,
 "Kto winien" /godło Arwet/ - Wiesław Berger,
 "Polegała się postawi" /godło Żądło/ - Gustaw Przeczek,
 "Pod stopami monterów" /godło Modrzański/ -
 - Alojzy Manka. /86/

Konkurs fotograficzny 20-lecia CSRS

Dnia 1 września 1965 doszło również do zamknięcia konkursu fotograficznego ogłoszonego przez redakcję "Głosu Ludu" z okazji 20-lecia CSRS. Do tego terminu wpłynęły prace pod następującymi godkami:

Godko:	Tytuł czy temat nadesłanej pracy
1. 11101	Cykl 11 zdjęć: Tacy jesteście
2. Piast	Ale to żadne, Warta na Dunaju, Cześć bohaterom, Z pieśnią do serc, Jesien-ny motyw, Kto wygra, Świetlica dziecięca PZKO /7 pojedynczych/
3. Lucyna	Cykl: Młode pokolenie naszego miasta
4. Sektor	Cykl: Dwudziestolecie w Orłowej /10z. 1 Maja niepatetyczny /10 zdjęć/
5. Foto 65	Cykl: Po nauce i pracy /11 zdjęć/
6. Urbanistyka	Cykl: Urbanistyka /4 zdjęcia/

7. Vilém Zuk	Zdjęcie: Ekskursja
8. Godzina H	Cykl: Zanim nadeszła wielka chwila
3 : 1 zdj./
9. Zbigniew Balcer	Zdjęcie: O lepsze jutro
10. Babie lato	Cykl: Pokój /20 zdjęć/
11. Termin	Cykl: Nowa Orłowa - pomnik Dwudziestolecia /11 zdjęć/
12. 190630	Cykl: Dzień z Bambolą /15 zdjęć/
Studia portretowe dzieci
/15 zdjęć/
13. Kwiaty zagłębia	Cykl: Kwiaty zagłębia.

W dniu 2 października 1965 jury konkursowe w osobach: V. Krasl jako przewodniczący, dr Tadeusz Siwek, Jan Pszczołka - przyznało następujące nagrody i wyróżnienia:

I nagroda: godło "11101" za cykl "Tacy jesteśmy" /11 zdjęć 40x30 cm/ - autor Władysław Wojnar, Trzyniec

II nagroda: dwie równorzędne:
godło "Sektor" za część cyklu "1 Maja niepatetyczny" /5 zdjęć 23x18 cm/ - autor Zbigniew Kubeczka, Orłowa,
godło "Termin" za część cyklu "Nowa Orłowa" /5 zdjęć: Zabawa, 4 zdjęcia bez tytułu i Smoki - 23x18/ - autor Z. Kubeczka, Orłowa.

III nagroda: godło "Foto 65" za część cyklu "Po nauce i pracy" /9 zdjęć różnego formatu/ - autor Władysław Wojnar, Trzyniec.

Wyróżnienia - trzy równorzędne:
godło "190630" za "Dzień z Bambolą" /4 zdj. 13x18 cm/ - autor Tadeusz Berger, Orłowa,
godło "Lucyna" za cykl "Młode pokolenie naszego miasta" /7 zdjęć/ - autor Rudolf Urbanek, Hawierzów
godło "Piaś" za 3 zdjęcia /Cześć bohaterom, Świetlica dziecięca PZKO, Z pieśnią do serc/ - autor Herbert Szewczyk, Skrzeczów. /87/

Wyróżnione materiały w "Zwrocie 1965"

Na podstawie dokonanej oceny publikowanych w r.1965 materiałów na łamach pisma postanowił zespół redakcyjny wyróżnić następujące prace:

Artykuły problemowe: "Bądźmy sprawiedliwi" - H. Jasiczek
"Kiedy głośno myślę" - H. Jasiczek
"Burza w szklance wody" - dr T. Siwek.

Komentarze
okolicznościowe: "Wydobywanie światła" - H. Jasiczek
"Nauczyciel zjawisko społeczne" - W. Sikora

Opowiadanie: "Rozchodny dzień" - Karol Piegza
"Tryptyk" - Władysław Sikora

Recenzja: "Z uwag na gorąco" - Pracownik
Felieta: "Stary stróż" - Bronisław Prochner
Wiersz: "Kropla czasu" - Henryk Jasiczek
Teksty gwarowe: "Żywe teksty" w nr 11 i 12 - Daniel Ka-
dłubiec
Powsinoga: "Szopka specyficzna" - Bronisław Liberda
Ilustracje: całokształt ilustracji w roczniku - Bronis-
ław Liberda
Zdjęcia: Okładka nr 3 i 10 - Władysław Wojnar
Okładka nr 2 i 5 - Tomasz Miček. /88/

W y d a w n i c t w a

"Przywiozę ci krokodyla" - listy z podróży - Henryk
Jasiczek. Wydało Krajské nakladatelství v Ostravě.
Drukował Tisk, n.p. Český Těšín. Okładka i układ graficz-
ny Jaroslav Rusek. Stron 160, wkładka fotografii. Nakład
5.200 egzemplarzy. Cena 13 Kčs. Wydanie I.

"Kalendarz Śląski na rok 1966" - rocznik V. Redago-
wał Henryk Jasiczek z zespołem redakcyjnym. Okładka: Bro-
nisław Liberda, układ graficzny Jaroslav Rusek i Pavla
Beránková. Wydał "Profil" Ostrawa 1965. Drukiem "Tisk,
n.p. Český Těšín. Stron 205. Nakład 10.000 egzemplarzy.
Cena 12 Kčs.

Z wydawnictw innych, ale odnoszących się do spraw
naszego terenu warto zanotować:

"Kraj kde teče Olza" - Romana Prašila, z podtytułem
"Příspěvek k dějinám boje proti fašismu na Těšínsku
1938-1945". Publikacja ta wyszła nakładem Komitetu Powia-
towego KPCw maju 1965 jako publikacja dla wewnętrznego
użytku i nie pojawiła się na rynkach księgarskich. /89/

Z e s t a t y s t y k i ogólnozwiązkowej

Stan członków PZKO w dniu 31 grudnia 1965 przedstawiał
się następująco:

Powiat	mężczyzn	kobiet	razem
Karwina	6 921	6 231	13 152
Frydek-Mistek	3 645	3 197	6 842
Ogółem	10 564	9 428	19 994

Statystyka pracy kulturalno-oświatowej przedstawia-
ła się następująco:

zebrania zarządowe i inne	1 391	obecność	16.395
zebrania członkowskie	262	obecność	15.394
wieczory świetlicowe i klubowe	335		23.181
świetlice dziecięce	99		8.234

światlice w przyrodzie, wycieczki	129	obecność	5.528
koncerty, akademie, rewie, przedstaw.	153		25.624
bale, zabawy, festyny	228		54 427

<u>Zespoły świetlicowe+</u>	ilość	występów
teatralne	49	87
chóry mieszane	20	
chóry męskie	10	razem
chóry żeńskie	9	340
małe wokalne	35	187
instrumentalne	14	?
taneczne	18	112

Loteria książkowa w MOKP 1965

Rozprowadzono w terenie ogółem 12 086 kuponów kiermaszu książkowego, odbyły się ogółem 62 wystawy książek w Kołach i szkołach, na których sprzedano książek za 43 382 Kčs, zaś w samej księgarni za 16 216 Kčs. Na wystawie centralnej w Czeskim Cieszynie sprzedano w latach 1964 i 1965:

Rodzaj	1964-Kčs	1965-Kčs
książek za	6.065	9.110
płyty gramofonowych za	5.494	6.685
reprodukcji obrazów za	474	1.800
czasopism za	-	400

W roku 1965 na jednego obywatela narodowości polskiej przypadało przeciętnie zakupionych książek za 16,80 Kčs.

Polskie czytelnictwo w roku 1965

Wskaźnik	pow. Frydek-Mistek	pow. Karwina
Księgozbiór razem	343 765	nie podano
z tego polskich	30 503	61 586
Wypożyczeń razem	698 008	nie podano
z tego polskich	59 875	135 769
Czytelników razem	20 239	nie podano
z tego polskich	1 339	5 500

Akcja odczytowa

Wygląszono ogółem:

24 prelekcji w cyklach,
54 prelekcji luznotematowych,
1 wieczór pytań i odpowiedzi

79 prelekcji razem, z tego w powiecie Karwina - 54,
w powiecie Frydek-Mistek - 25.

O g ó l n a o c e n a r o k u

Rok 1965 przebiegał również w naszym Związku pod znakiem jubileuszowych uroczystości dwudziestolecia wyzwolenia republiki spod jarzma niewoli faszystowskiej. Niemal we wszystkich Kołach miejscowych odbyły się specjalne akcje poświęcone tej rocznicy a w Kołach większych nawet więcej i poważniejszych samodzielnych imprez.

Poza tym znowu niemal wszystkie Koła brały udział w ogólnogminnych, ogólnomiejskich a także i powiatowych uroczystościach czy imprezach.

Rok przyniósł wielki sukces chórów na festiwalu w Poznaniu, szereg pożytecznych konkursów, powstanie nowych sekcji przy ZG PZKO, jak również i same obrady IX Zjazdu miały wielki wpływ na całokształt działalności PZKO.

B I B L I O G R A F I A - r o k 1 9 6 5

1. Głos Ludu z 8.4.61, str.1;
Zwrot 1965, IV, str. 1,2 i 10; V, str. 4-5,10.
22. Zwrot 1965, IV, str. 11.
3. Protokół zebrania plenarnego z 13.4.1965
4. Protokół zebrania prezydiального z 27.4.1965
5. Protokół zebrania plenarnego z 18.5.1965
6. Protokół zebrania prezydiального z 1.6.1965
7. Protokół zebrania plenarnego z 29.6.1965;
Głos Ludu z 1.7.1965, str. 3.
8. Protokół zebrania prezydiального z 13.7.1965.
9. Protokół zebrania plenarnego z 21.9.1965;
Głos Ludu z 25.9.1965, str. 5.
10. Głos Ludu z 18.11.1965, str. 1;
Protokół zebrania plenarnego z 16.11.1965.
11. Zwrot 1965, IV, str. 13.
12. Realizacja planu pracy za II kwartał 1965.
13. Zwrot 1965, VI, str. 13.
14. Głos Ludu z 1.7.1965, str. 3.
15. Głos Ludu z 10.7.65, str.2; z 17.7.65, str. 2;
z 24.7.65, str.4; z 31.7.65, str.4.
16. Głos Ludu z 13.7.1965, str. 1;
Zwrot 1965, V, str. 10.
17. Głos Ludu z 28.9.1965, str. 3.
18. Zwrot 1965, XII, str. 13.
19. Głos Ludu z 25.11.1965, str. 1;
Zwrot 1965, XII, str. 18.
20. Głos Ludu z 23.12.1965, str. 3.
21. Głos Ludu z 3.4.1965, str. 5;
Zwrot 1965, III, str. 12; IV, str. 14.
22. Zwrot 1965, V, str. 11 - 12.
23. Głos Ludu z 24.4.1965, str. 5; z 2.10.1965, str. 5;
Zwrot 1965, V, str. 12.
24. Zwrot 1965, IX, str. 15.
25. Zwrot 1965, X, str. 12.
26. Głos Ludu z 9.11.1965, str. 3;
Zwrot 1965, XI, str. 14.
27. Zwrot 1965, VI, str. 5;
Tealizacja planu pracy za IV kwartał 1965.
28. Głos Ludu z 25.11.1965, str.3;
Zwrot 1965, XII, str. 15-16;
Protokół zebrania aktywu świetlicowego z 18.11.1965.
29. Realizacja planu pracy za II kwartał 1965.

30. Zwrot 1965, VII, str. 13-14;
Realizacja planu pracy za II kwartał 1965.
31. Realizacja planu pracy za II kwartał 1965.
32. Zwrot 1965, XI, str. 13;
Realizacja planu pracy za IV kwartał 1965.
33. Zwrot 1965, VII, str. 13;
Głos Ludu z 13.7.1965, str. 3;
Sprawozdanie z kursów internatowych pracy kulturalno-oswiatowej z 30.9.1965.
34. Zwrot 1965, VII, str. 13.
35. Zwrot 1965, III, str. 12-13.
36. Głos Ludu z 23.10.1965, str. 1;
Realizacja planu pracy za IV kwartał 1965.
37. Zwrot 1965, XII, str. 16;
Realizacja planu pracy za IV kwartał 1965.
38. Realizacja planu pracy za IV kwartał 1965.
39. Zwrot 1965, XII, str. 15.
40. Głos Ludu z 12.6.1965, str. 5.
41. Głos Ludu z 5.10.1965, str. 3.
42. Głos Ludu z 9.11.1965, str. 1;
Zwrot 1965, XI, str. 13-14; XII, str. 5.
43. Zwrot 1965, V, str. 15.
44. Głos Ludu z 27.11.1965, str. 3; z 2.12.1965, str. 3.
45. Głos Ludu z 15.7.1965, str. 3;
Zwrot 1965, III, s. 15; VIII, s. 12; XII, s. 11, 14.
46. Głos Ludu z 25.3.1965; 26.10.1965; str. 1; 13.11., s. 5;
Zwrot 1965, I, str. 15; VIII, str. 14; XI, str. 1, 2, 10, 11;
XII, str. 12.
47. Głos Ludu z 3.7.1965, str. 1; z 13.7.1965, str. 3.
48. Głos Ludu z 21.1.1965, str. 3.
49. Głos Ludu z 18.1.1965, str. 3 i 5.
50. Głos Ludu z 13.4.1965, str. 1.
51. Głos Ludu z 29.4.1965, str. 3.
52. Głos Ludu z 22.5.1965, str. 5.
53. Głos Ludu z 5.8.1965, str. 1; z 10.8.1965, str. 1, 3;
Zwrot 1965, IX, str. 4.
54. Głos Ludu z 16.11.1965, str. 3;
Zwrot 1965, I, str. 12.
55. Głos Ludu z 2.11.1965, str. 3; z 4.11.1965, str. 3.
56. Głos Ludu z 4.12.1965, str. 5;
Zwrot 1965, XII, str. 17.
57. Głos Ludu z 4.12.1965, str. 5;
Zwrot 1965, str. 12, nr XII.
58. Głos Ludu z 4.12.1965, str. 5; 7.12.1965, str. 3.
59. Zwrot 1966, I, str. 12-13.

60. Realizacja planu pracy za II kwartał 1965.
61. Zwrot 1965, VII, str. 12.
62. Zwrot 1965, XII, str. 17-18.
63. Zwrot 1965, II, str. 15.
64. Zwrot 1965, III, str. 15.
65. Głos Ludu z 20.5.1965, str. 3.
66. Głos Ludu z 6.7.1965, str. 3.
67. Głos Ludu z 22.7.1965, str. 2.
68. Głos Ludu z 30.9.1965, str. ?
69. Zwrot 1965, X, str. 13.
70. Zwrot 1965, III, str. 13-14.
71. Zwrot 1965, str. 17-18, nr XII.
72. Głos Ludu z 25.5.1965, str. 3.
73. Głos Ludu z 22.7.1965, str. 3;
Zwrot 1965, VIII, str. 12.
74. Głos Ludu z 26.8.1965, str. 3; Zwrot 1965, IX, str. 15.
75. Zwrot 1965, XI, str. 15.
76. Głos Ludu z 9.10.1965, str. 2.
77. Zwrot 1965, VI, str. 12.
78. Głos Ludu z 1.7.1965, str. 1; z 15.7.1965, str. 1.
79. Głos Ludu z 20.7.1965, str. 1.
80. Głos Ludu z 3.6.1965, str. 1.
81. Głos Ludu z 7.12.1965, str. 1.
82. Głos Ludu z 28.9.1965, str. 3; z 5.10.1965, str. 1.
83. Głos Ludu z 25.5.1965, str. 4.
84. Głos Ludu z 10.6.1965, str. 1;
Zwrot 1965, III, str. 3; VI, str. 2.
85. Głos Ludu z 20.11.1965, str. 2.
86. Głos Ludu z 9.3.1965, str. 3; z 20.4.1965, str. 3.
87. Głos Ludu z 28.9.1965, str. 1; z 7.11.1965, str. 3.
88. Zwrot 1965, II, str. 13.
89. Głos Ludu z 22.6.1965, str. 3.
90. Zwrot 1965, VII, str. 14.
91. Zwrot 1965, VII, str. 12.
92. Protokół zebrania prezydiального z 5.10.1965.
93. Zwrot 1965, XI, str. 13.

- o - o - o -

Uwaga: Rocznik "Głosu Ludu" 1965 znajduje się w archiwum redakcji tego pisma w Ostrawie.